

9. IV 9.

4.

BELÜGYMINISZTERIUM

BELSŐ HASZNÁLATRA!

10—22/24/1975.

783.

35 191 C3

*

038

STIGORJANT

Iktató szám: **13—2/23/1975**

1976. II. 26.

dr. Tóth en.

1. kint

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
24. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1975. évi december hó 22-én.

László!

— D. C. L.

— K. L.

— János Kádár (IV. 5.)

— János Kádár (IV. 6.)

I. II. 29.

10—22/24/1975.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****24. számú
UTASÍTÁSA**Budapest, 1975. évi december hó 22-én.**Tárgy: Az állami tűzoltóság területi szervei Személyzeti
Munkájának Rendje.**

A fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. sz. törvényerejű rendelet, valamint a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 1973. évi 13. sz. törvényerejű rendelet 7. §-ában foglaltak alapján — a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökével egyetértésben — kiadom a következő

u t a s í t á s t :

1. A káder és személyzeti munkára vonatkozó elvek egységes értelmezése és gyakorlati végrehajtása érdekében az állami tűzoltóság területi szervei (a továbbiakban: tűzoltóság) tagjainak személyzeti ügyeiben, ezen utasítás mellékletét képező Személyzeti Munka Rendjében foglaltak szerint kell eljárni.
2. A fővárosi és a megyei tűzoltóparancsnokok gondoskodjanak arról, hogy a tűzoltóság személyi állománya a Személyzeti Munka Rendjében foglaltakat megismerje.
3. Ez az utasítás, kiadásával lép hatályba.

Felkérem a párt- és szakszervezeteket, hogy a tűzoltóság személyzeti munkájának végrehajtásához nyújtsanak segítséget.

Készült: 725 példányban.
Kapják: elosztó szerint.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

**AZ ÁLLAMI TŰZOLTÓSÁG TERÜLETI SZERVEI
SZEMÉLYZETI MUNKA RENDJE**

A Személyzeti Munka Rendje szabályait a káder- és személyzeti munka végzése során az állami tűzoltóság területi szervei (a továbbiakban: tűzoltóság) hivatásos állományú és — a XI—XII. fejezetben foglaltak szerint — polgári állományú tagjaira kell alkalmazni.

I. FEJEZET

A SZOLGÁLATI VISZONY KELETKEZÉSE

1. A tűzoltói szolgálat politikai, erkölcsi szilárdságot, általános műveltséget és rátermettséget követel. Ezért az állományba kinevezés során körültekintően kell elbírálni a kérelmező alkalmasságát.

A hivatásos állományba kinevezés feltételei

2. A hivatásos állományba (a továbbiakban: állományba) vétel kinevezéssel történik. Az állományba azt a politikailag, erkölcsileg megbízható, magyar állampolgárt lehet kinevezni, aki:
 - a) büntetlen előéletű,
 - b) 18. életévét betöltötte,
 - c) férfiak esetében: ha katonai szolgálatot teljesített, vagy az alól végleg mentesítették, illetve a sorköteles kornál idősebb (ez esetben az előírt életkor betöltését követő év január 1. után lehet kinevezni),
 - d) 35. életévét nem haladta meg,
 - e) a tűzoltói szolgálatot élethivatásának tekinti és az azzal járó kötelezettségek teljesítését önként vállalja,

- f) legalább az általános iskola 8 osztályát, zászlósi, tiszti beosztásba kerülő a középiskolát elvégezte,
- g) egészségileg alkalmas.
3. Ha a szolgálat érdeke megköveteli, a 2. pont d) és f) alpontjaiban felsorolt feltételek alól a tűzoltóság tagjaira vonatkozó személyzeti hatáskörökről szóló utasításban (a továbbiakban: hatásköri utasítás) megjelölt kinevezésre jogosult parancsnok, vezető (a továbbiakban: illetékes vezető) kivételt tehet.
4. Az állományba történő kinevezésnél — azonos feltételek esetén — előnyben kell részesíteni:
- a munkásmozgalmi múlttal rendelkezők,
 - az ellenforradalom leverésében résztvevők,
 - a párt és társadalmi szerveknél dolgozók,
 - a hősi halottak,
 - az állomány tagjai, nyugállományú tagjai, valamint az elhalt tűzoltók gyermekeit,
 - akik a tervezett beosztáshoz előírt iskolai végzettségnél magasabb képesítéssel rendelkeznek,
 - akik az önkéntes, a vállalati tűzoltóság, vagy a tűzvédelmi szervezet tagjai és rendelkeznek az alapvető szakmai ismeretekkel.
5. Házas társ, szülő, gyermek, testvér (a továbbiakban: közvetlen hozzátartozók) közvetlen alá és fölrendeltségi, illetve közvetlen munkatársi viszonyba nem kerülhetnek. Indokolt esetben a BM Tűzoltóság országos parancsnoka (a továbbiakban: országos parancsnok) kivételt tehet.

Az állományba kinevezést kizáró okok

6. El kell utasítani a kinevezési kérelmét annak:
- a) aki nem felel meg az 1971. évi 10. sz. tvr. (a továbbiakban: Tvr.) 3. §-ában, a Tvr. belügyminiszteri végrehajtási utasítása (a továbbiakban: Ut.) 3—5. pontjában, va-

lamint e Személyzeti Munka Rendje 2. pontjában felsorolt követelményeknek, kivéve, ha a 3. pontban felsorolt esetben az illetékes vezető kivételt tett,

- b) aki önhibájából gyakran változtatta munkahelyét,
- c) akinek káros szenvedélye van,
- d) akinek családi, vagy magánélete rendezetlen,
- e) akinek szolgálati viszonyát fegyveres erőnél, vagy tületnél a Tvr. 5. §. (2) bekezdés b)—e), illetve a Tvr. 6. §. c) pont és az Ut. 39. pont második fordulata alapján szüntették meg.

Az e) alpontban foglaltak alól az illetékes vezető felmentést adhat.

Az állományba kinevezés iránti kérelem benyújtása és előzetes elbírálása

7. Az állományba kinevezés iránti kérelmet írásban kell benyújtani, amelynek a következőket kell tartalmaznia: a kérelmező nevét, a tűzoltóparancsnokság megnevezését, amelynek állományába kinevezését kéri és a kinevezés iránti kérelem indokait. A kérelemhez erkölcsi bizonyítványt és részletes önéletrajzot kell csatolni, amely a mellékletben felsorolt adatokat tartalmazza.
8. Ha a jelentkező más tűzoltóparancsnokság állományába kéri kinevezését, a kérelmet annak a parancsnokságnak kell megküldeni.
9. Ha a kérelem, az erkölcsi bizonyítvány és az önéletrajz adatai alapján a jelentkező a követelményeknek megfelel, a tűzoltóparancsnok (a továbbiakban: parancsnok) a jelöltet személyes beszélgetésre hívja meg azzal, hogy személyi igazolványát, katonakönyvét, az iskolai végzettségét és szakképzettségét igazoló személyi okmányait vigye magával. A parancsnok és a személyzeti ügyintéző a rendelkezésre álló okmányok, a személyes beszélgetés és az előzetes alkalmassági vizsgálatok alapján foglaljon állást, hogy a kérelmező rátermettsége, felkészültsége alapján megfelel-e a tűzoltói szolgálattal járó követelményeknek.
Ha a kérelmező alkalmas a tervezett beosztásra, tájéko-

tatni kell a hivatásos szolgálattal járó kötelezettségekről és jogokról, továbbá, hogy milyen beosztásba tervezik kinevezni.

10. Ha a kérelmező a feltételeknek megfelel és kérelmét fenntartja, köteles belügyi (a fővárosban: tűzoltó) orvosi vizsgálaton megjelenni.
11. Ha az orvos a kérelmezőt hivatásos szolgálatra alkalmasnak minősíti, a személyzeti ügyintéző kitölteti vele a felvételhez szükséges okmányokat majd a mellékletben foglaltak szerint beszerzi a szükséges információkat, illetőleg a környezettanulmányt.

Az állományba történő kinevezés előkészítése és végrehajtása

12. Az információk (környezettanulmány) értékelése, az alkalmasság elbírálása a parancsnok feladata, akinek vizsgálni kell, hogy a kérelmező családi körülményei, lakáshelyzete lehetővé teszi-e a szolgálat zavartalan ellátását.
Ha a jelentkező alkalmas, úgy kinevezésére intézkedni kell.
13. Ha a felvételi eljárás során az állománybavételt kizáró ok merül fel, vagy a tűzoltói szolgálat ellátására nem találják alkalmasnak a jelentkezőt, a kérelem elutasításának tényéről írásban kell értesíteni.

Ha a felvétel során valamely, nem feltétlen kizáró ok merült fel, és a mérlegelésnél a kinevezés mellett foglaltak állást, ennek okát a javaslat megjegyzési rovatában fel kell tüntetni.

14. Az állományba történő kinevezéshez a parancsnoknak felvételi javaslatot és állományparancs-tervezetet kell készíteni.

A felvételi javaslatot a mellékletben meghatározottak szerint kell elkészíteni.

15. A kinevezési parancstervezethez csatolni kell:
 - a) a felvételi kérelmet és javaslatot,
 - b) a szolgálati adatlapot,

- c) az önéletrajzot,
- d) az erkölcsi bizonyítványt,
- e) az információkat, környezettanulmányt,
- f) 2 db 5×5 cm-es fényképet,
- g) a munkaviszony kezdetének megállapításához szükséges kitöltött kérdőívet és annak alapján kiállított igazolást,
- h) az alkalmasságról szóló orvosi igazolást,
- i) végleges kinevezés esetén a véglegesítési okmányt.

A parancstervezetet és mellékleteit úgy kell felterjeszteni az illetékes vezetőhöz, hogy elbírálásukra

- főtitst, tiszt esetében 60 nap,
 - zászlós esetében 30 nap,
 - tiszthelyettes, tiszt esetében 15 nap
- álljon rendelkezésre a kinevezés tervezett hatálya előtt.

16. Főtitst, tiszt és zászlós rendfokozatba történő kinevezési javaslatokat a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságra (továbbiakban: BM TOP) kell felterjeszteni.
17. Az állományba történő kinevezést az illetékes vezető állományparancsban rendeli el.

Az állományparancsban meg kell határozni:

- a kinevezés próbaidőre, vagy véglegesen történik-e,
- a kinevezés hatályát,
- a kinevezett első rendfokozatát,
- azt a parancsnokságot, amelynek állományába kinevezik,
- a kinevezett nevét, születési évét, anyja nevét,
- beosztását, munkaköri számát,
- beosztási illetményét és az (esetleges) egyéb pótlékok összegét,
- ruhanormáját,
- szolgálati idejének (beszámítható munkaviszonyának) kezdetét.

18. Az illetékes vezető az állományparancs egy példányát küldje meg a kinevezést kezdeményező parancsnoknak, a felterjesztett személyi anyagokkal együtt.

Ha a beosztásba történő kinevezés alacsonyabb parancsnoki hatáskörbe tartozik, akkor a beosztást, a munkaviszony kezdetét, a beosztási illetményt, a ruhanormát, az arra jogosult parancsnok állományparancsban határozza meg.

19. Az Ut. 9. pontja alapján az állományba kerülőket ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kell kinevezni.

A próbaidő tartama:

- a) tiszthelyettesi és zászlósi beosztásokba történő kinevezés esetén 6 hónap,
 - b) tiszti beosztásba történő kinevezés esetén 1 év.
20. A próbaidőre történő kinevezéseknél az Ut. 16. pontja alapján:
- a) tiszthelyettesi beosztásba őrzetői,
 - b) zászlósi beosztásba őrmesteri,
 - c) tiszti beosztásba zászlósi
- rendfokozatba lehet kinevezni.
21. Az Ut. 17. pontja alapján a próbaidőre történő kinevezésnél magasabb rendfokozat adható, ha a jelentkező:

- a) tiszthelyettesi beosztásba kerül és középiskolát végzett, őrmesteri rendfokozatig,
- b) zászlósi beosztásba kerül és az előírtnál magasabb iskolai végzettséggel, vagy a beosztásának megfelelő szakképesítéssel rendelkezik, főtörzsőrmesteri rendfokozatig,
- c) tiszti beosztásba kerül és egyetemi, vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik, törzszászlósi rendfokozatig.

A fegyveres erők és a testületek, valamint az állami tűzoltóság tartalék állományából felvetteket az ott elért rendfokozatba kell kinevezni.

22. A próbaidőst sikeres vizsga után elő lehet léptetni:

- a) tisztest a soron következő,

- b) zászlósi beosztásban levőt zászlós,
- c) tiszti beosztásban levőt
 - ha középiskolai végzettséggel rendelkezik alhadnagyi,
 - ha egyetemi, vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik hadnagyi rendfokozatba.

23. Próbaidős szolgálat nélkül — végleges jelleggel — kell az állományba kinevezni:

- a) a belügyi, vagy katonai tanintézetek végzett hallgatóit,
- b) a tűzoltóság ösztöndíjasaként az egyetem, főiskola III. évfolyamát elvégzőket,
- c) a fegyveres erők és testületek hivatásos állományának átminősített tagjait,
- d) az állami tűzoltóság kinevezett polgári állománya tagjait,
- e) a párt és tömegszervezetek ajánlása alapján vezetői beosztásba felvételre kerülőket,
- f) azokat, akiknél az Ut. 11. pontja alapján az illetékes vezető a próbaidőtől eltekintett.

A c) pontban felsoroltakat legalább az ott megjelölt szervezetnél elért rendfokozatba kell kinevezni.

A tanulmányi ösztöndíj szerződés megkötésével kapcsolatos feladatokat külön rendelkezés tartalmazza.

24. Az állományparancs jóváhagyása után a kérelmezőt — 3 napon belül — értesíteni kell kinevezésének hatályáról, rendfokozatáról, szolgálati helyéről, beosztásáról és szolgálata megkezdésének időpontjáról.

Munkaviszonyban álló esetében a kinevezésről a kinevezett személy munkahelyének vezetőjét is értesíteni kell, megjelölve azt az időpontot, amikor a tűzoltóság állományába való átengedését kéri.

25. Az állományparanccsal kinevezett személy köteles a parancsnoknál, az állományparancsban megjelölt időpontban

jelentkezni, esküt tenni és az eskütételi jegyzőkönyvet aláírni.

26. A hivatásos szolgálat megkezdésével egyidőben a parancsnok gondoskodjon a kinevezett felszereléséről, lássa el szolgálati igazolvánnyal és adja ki részére a szolgálati viszonyának kezdetét igazoló okmányt, véglegesen kinevezettnek a véglegesítési okmányt. Hadkötelesek esetében a fővárosi, megyei parancsnokságok a kinevezésről értesítik Budapesten a fővárosi kiegészítő, vidéken a megyei hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot (a továbbiakban: illetékes kiegészítő parancsnokságot).
27. Az állományba kinevezettel meg kell ismertetni szolgálati helyét, közvetlen parancsnokát és munkatársait. A közvetlen parancsnok köteles meghatározni a kinevezett szolgálati feladatát, gondoskodni arról, hogy a szolgálat megkezdése előtt minimális alapképzésben részesüljön és elsjátítsa a feladatok ellátásához szükséges ismereteket, segíteni abban, hogy rövid idő alatt beilleszkedjék új környezetébe.

A véglegesítés

28. A próbaidőst a véglegesítése előtt egészségi alkalmassága megállapítása céljából ismételt orvosi vizsgálatra kell küldeni.

A próbaidős szolgálatot ellátó az előírt tananyagból, a külön rendelkezésben meghatározottak szerint köteles vizsgát tenni. A vizsga után közvetlen parancsnoka készítse el jellemzését — amit jóváhagyása után ismertetni kell —, majd javaslatot kell tenni a véglegesítésre, vagy alkalmatlanság esetén a szolgálati viszonyának megszüntetésére.

A véglegesítési parancstervezetet a parancsnok készítse el és a próbaidő letelte előtt a 15. pontban foglalt határidőkkel terjessze fel a véglegesítésre jogosult illetékes vezetőhöz.

A parancstervezethez mellékelni kell:

- a) a felvételi javaslatot,
- b) a jellemzést,

- c) a vizsgabizonyítványt,
- d) a véglegesítésre vonatkozó okmánytervezetet,
- e) a véglegesítést közvetlen megelőző orvosi vizsgálatról szóló igazolást.

A véglegesítési állományparancs egy példányát, a felterjesztett személyi okmányokat és a véglegesítési okmányt vissza kell küldeni a felterjesztő parancsnoknak. A próba-időt a véglegesítésről, a véglegesítési okmány átadásával egyidejűleg kell értesíteni.

II. FEJEZET

A SZOLGÁLATI VISZONY MEGSZÜNTETÉSE

29. Az állomány tagjának szolgálati viszonyát a szolgálati érdekek elsődlegessége mellett, az egyéni érdek figyelembevételével, emberségesen, a szocialista törvényesség megtartásával kell megszüntetni.

A parancsnokok az ezzel összefüggő intézkedések során körültekintően járjanak el.

30. A Tvr. 5. §. (1) bekezdése alapján, az Ut. 25. pontja szerint az állomány tagjának szolgálati viszonyát annak a hónapnak az utolsó napjával kell megszüntetni, amelyikben az 55. életévét betöltötte.

Ha az állomány tagjának szolgálatban való visszatartását nem rendelték el, a parancsnok a felső korhatár elérése előtt 3 hónappal beszélje meg vele a nyugállományba helyezés tényét, idejét, készítse el a nyugállományba helyezési javaslatot és azt a nyugállományba helyezés végrehajtása előtt 45 nappal küldje meg az illetékes vezetőnek.

A szolgálati viszony megszüntetésének egyéb okai

31. A Tvr. 5. §. (2) bekezdése alapján, az (1) bekezdésben meghatározott életkor betöltése előtt is meg kell szüntetni a szolgálati viszonyát annak:
- a) aki a hivatásos szolgálatra egészségi okból alkalmatlanná vált,

- b) aki a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált,
- c) akit végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,
- d) akit lefokoztak,
- e) aki a hivatásos szolgálati viszonyáról lemondott.

32. A Tvr. 5. §. (2) bekezdés a) pontja alapján egészségi alkalmatlanság miatt az állomány tagjának szolgálati viszonyát akkor kell megszüntetni, ha az illetékes BM FÜV Bizottság a hivatásos szolgálatra egészségi okból alkalmatlannak minősítette.

A BM FÜV Bizottság elé rendelés szabályait az 55—57. pontok tartalmazzák.

33. A szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset, sérülés, vagy betegség miatt az állomány csökkent munkaképességűvé vált tagjának szolgálati viszonyát csak akkor lehet megszüntetni, ha:

- szolgálatképességének csökkenését az illetékes BM FÜV Bizottság véglegesnek minősítette és a nyugdíjjogosultsághoz szükséges feltételekkel rendelkezik,
- végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,
- lefokozták,
- fegyelmi fenytésül szolgálati viszonyának megszüntetését szabták ki,
- a hivatásos szolgálatról lemondott, vagy
- szolgálati viszonyának megszüntetését kérte.

34. Az előző feltételek figyelembevételével a parancsnok, a BM FÜV Bizottság jogerőre emelkedett határozatának kézhezvétele után haladéktalanul tegyen javaslatot a szolgálati viszony megszüntetésére.

35. A Tvr. 5. §. (2) bekezdésének b) pontja alapján történő szolgálati viszony megszüntetése előtt, az állomány tagjának a hivatásos szolgálatra való méltatlanná válása fegyelmi eljárásban, vagy büntető eljárás alapján állapítható meg. A hivatásos szolgálatra méltatlanná válik az állomány tagja, ha:

- a) „alacsonyabb beosztásba helyezés”, vagy „rendfokozatban történő visszavetés”, illetve „rendfokozati várakozási idő meghosszabbítása” fenytés kiszabásától eltelt egy éven belül újabb súlyos fegyelemsértést követett el,
- b) olyan jellegű fegyelemsértést, vagy bűncselekményt követett el, amely miatt a további szolgálat ellátására alkalmatlan.

A szolgálati viszonynak e pont alapján történő megszüntetése esetén figyelembe kell venni a Tűzoltóság Fegyelmi Szabályzatának a rokkantakra, a hivatásos szolgálatra egészségileg alkalmatlanná váltakra, valamint a szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset, sérülés, betegség esetére vonatkozó rendelkezéseit.

A szolgálati viszony megszüntetésére irányuló javaslatához csatolni kell a fegyelmi eljárás során keletkezett iratokat.

36. A Tvr. 5. §. (2) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az állomány tagját a bíróság jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélte, kivéve, ha az illetékes vezető kivételt tett.

A parancsok a jogerős bírói ítélet kézhezvétele után késedelem nélkül készítse el a szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó javaslatot és a jogerős bírói ítélet hiteles másolatával, illetve kivonatával együtt terjessze fel az illetékes vezetőhöz.

37. A Tvr. 5. §. (2) bekezdésének d) pontja alapján kell a szolgálati viszonyát megszüntetni az állomány azon tagjának, akit a bíróság jogerősen — mellékbüntetésként — közügyektől való eltiltásra ítél, vagy az illetékes vezető fegyelmi fenytésül lefokozott.

A jogerős bírói ítélettel közügyektől eltiltott személy esetében a lefokozást a bírói ítéletre hivatkozással a szolgálati viszony megszüntetését elrendelő állományparancsban kell kimondani.

A jogerős bírói ítélettel lefokozott esetében a 36. pontban előírtak szerint kell eljárni.

E pont alapján történő szolgálati viszony megszüntetése esetén — a lefokozás fenytés kiszabásánál — figyelembe

kell venni a Tűzoltóság Fegyelmi Szabályzatának, e szabályzat 35. pontjában megjelölt rendelkezéseit.

A fegyelmi fenytésül kiszabott lefokozás, eljárási szabályait a Tűzoltóság Fegyelmi Szabályzata tartalmazza.

38. A Tvr. 5. §. (2) bekezdése e) pontja alapján a szolgálati viszonynak lemondással történő megszüntetése esetén, az állomány tagja a lemondásra irányuló kérelmét (nyilatkozatát) szolgálati jegyen köteles előterjeszteni.

A parancsnok a lemondót figyelmeztesse arra, hogy a szolgálati viszony lemondással történő megszüntetése esetén, elveszti a leszerelési segélyre és a szolgálati lakás használatára vonatkozó jogosultságát, igényét az elismert szolgálati idejének karkedvezményes időként való számítására, valamint arra — ha szolgálati viszonya lemondása folytán nyugállományba helyezéssel szűnik meg —, nyugdíja az 55. életévének betöltéséig, vagy megrokkánásáig nem folyósítható. Figyelmeztetni kell arra is, hogy kötelezhető a kiképzésre fordított költségek visszatérítésére.

A szolgálati jegy tartalmazza a lemondott személy:

- nevét, rendfokozatát, születési évét, anyja nevét,
- szolgálati helyét, beosztását, tűzoltói szolgálatának kezdetét,
- a tűzoltói szolgálata alatt végzett párt, állami és szakmai iskolák felsorolását, az iskolák időtartamának, a befejezés időpontjának és tagozatának (nappali, esti, levelező) megjelölésével,
- lemondásának okát,
- nyilatkozatát arról, hogy a lemondás jogkövetkezményeit ismeri.

A parancsnok a szolgálati jegy alapján vizsgálja meg, hogy a Tvr. 5. §. (4) bekezdés a), illetve az Ut. 30. és 31. pontjában foglaltak szerint a lemondásnak van-e törvényes akadálya, továbbá, hogy az Ut. 33. és 34. pontja alapján a szolgálati viszony megszüntetésének elhalasztására szükség van-e, ha igen, milyen okból, valamint a kiképzési költség visszatérítésének indokoltságát és mértékét.

A parancsnoki vélemény tartalmazza az előzőekkel kapcsolatban tett megállapításait, állásfoglalásait, a szolgálati viszony megszüntetésének javasolt határidejét.

A lemondást tartalmazó szolgálati jegyet és a parancsnoki javaslatot haladéktalanul meg kell küldeni az illetékes vezetőnek.

A Tvr. 5. §. (2) bekezdés d) és e) pontjának alkalmazása esetében a kiképzési költségek visszatérítésére a vonatkozó utasításban előírtak szerint kell javaslatot tenni.

39. A Tvr. 6. §. alapján meg lehet szüntetni a szolgálati viszonyát annak:

- a) aki a szolgálati viszonyának megszüntetését kéri,
- b) aki a szolgálati nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte, illetőleg ennek alapján szolgálati viszonyának megszüntetését kéri,
- c) akinek megfelelő foglalkoztatására, szolgálatképességének csökkenése miatt nincs lehetőség,
- d) aki átszervezés során létszámfelettivé vált, s a hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött 10 év szolgálati idővel nem rendelkezik,
- e) akinek rendfokozati várakozási idejét meghosszabbították [Tvr. 12. §. (4) bekezdés c) pont].

40. A Tvr. 6. §. a), illetve az Ut. 37. pontja alapján a szolgálati viszony akkor szüntethető meg, ha azt az állománynak a szolgálati nyugdíjra még nem jogosult tagja olyan különös méltánylást érdemlő személyi, családi vagy más okból kéri, amely áthelyezéssel, átminősítéssel, vagy más szolgálati intézkedéssel nem szüntethető meg. A kérelmet írásban kell előterjeszteni.

A parancsnok a kérelmezőt köteles személyesen meghallgatni, előterjesztett indokait megvizsgálni, ezt követően — ha a kérelem okaként megjelölt körülményeket saját hátskörében megszüntetni nem tudja — a kérelmet a szükséges intézkedések megtételére, vagy a szolgálati viszony megszüntetésére irányuló javaslattal terjessze fel az illetékes vezetőnek.

41. Rendszerint nincs helye a kérelem teljesítésének, ha az állomány tagja tanulmányainak befejezése után legalább annyi időt nem töltött el szolgálatban, mint amennyit a tűzoltóság költségén kiképzésben, továbbképzésben, vagy polgári szakképzésben — szolgálati beosztásának ellátása alól függetlenül — részesült.

El kell utasítani a kérelmet, ha az elbírálás során az indokok nem bizonyultak megalapozottnak, vagy teljesítésük a szolgálati érdek sérelmével járna.

42. A Tvr. 6. §. b), illetve az Ut. 38. pontja alapján a szolgálati viszony akkor szüntethető meg, ha az állomány nyugdíjjogosultsággal rendelkező tagja minősítése szerint beosztásának ellátására alkalmatlan, vagy ha a szolgálati viszonyának megszüntetését kéri és annak teljesítése a szolgálat érdekével nem ütközik.

Ha a szolgálati viszony megszüntetése alkalmatlanság miatt történik, a 43. b) alpontban foglalt szabályok szerint kell eljárni.

43. A Tvr. 6. §. c) pontja alapján az állomány tagjának szolgálati viszonyát meg lehet szüntetni: szolgálatképesség csökkenése miatt egészségi, illetve a minősítésben megállapított egyéb alkalmatlansági okból, ha más beosztásba helyezésre nincs lehetőség.

a) Ha a BM FÜV Bizottság az állomány tagját az általa el látott beosztásában egészségi okból alkalmatlannak minősítette, gondoskodni kell egészségi állapotának megfelelő beosztásba helyezéséről; elbocsátására csak akkor kerülhet sor, ha erre nincs lehetőség. Ha az érintett személy legalább 18 év szolgálati idővel rendelkezik, a szolgálati viszonyt megszüntetni csak a nyugdíjjogosultság megszerzése (20 év) után lehet.

b) A beosztásba való alkalmatlanság miatt a szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az állomány nyugdíjjogosultsággal még nem rendelkező tagjának minősítésében konkrétan leírták kifogásolt hibáit, hiányosságait, határidőt szabtak azok kijavítására, és az eredménytelenül telt el. A határidő egy évnél rövidebb és két évnél hosszabb nem lehet. A határidő leteltekor

a parancsnok az állomány tagjáról minősítéskiegészítést köteles készíteni és javaslatot kell tennie a szolgálati viszony megszüntetésére.

- c) A szolgálati viszonyt azonnal meg kell szüntetni, ha a minőségben politikai megbízhatatlansági okból kerül sor a beosztásba való alkalmatlanság megállapítására.

44. A Tvr. 6. §. d), illetve az Ut. 40. pontja alapján az állomány tagjának akkor szüntethető meg a szolgálati viszonya, ha:

- a) átszervezés során létszámfelettivé vált, és hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött 10 év szolgálati idővel nem rendelkezik,
- b) a beosztásba helyezés áthelyezéssel, átminősítéssel nem oldható meg, vagy
- c) a felajánlott beosztást nem fogadta el.

45. A Tvr. 6. §. e) pontja alapján az állomány azon tagjának szolgálati viszonyát lehet megszüntetni, akinek rendfokozati várakozási idejét — minősítése szerint — a szolgálat nem megfelelő teljesítése miatt hosszabbították meg.

A várakozási idő lejártá után kiegészítő minősítést kell készíteni, és annak alapján kell dönteni a várakozási idő újabb meghosszabbításáról, az elbocsátásról, vagy az előléptetésről.

Nincs helye mérlegelésnek és meg kell szüntetni a szolgálati viszonyt, ha a várakozási időt hasonló okból másodszor is meghosszabbították és az is eredménytelenül telt el. Az eredménytelenséget ismételten kiegészítő minősítésben kell megállapítani.

46. Próbaidős szolgálat esetén az állomány azon tagjának kell szolgálati viszonyát megszüntetni, aki:

- az előírt vizsgát nem tette le eredményesen,
- egyéb okból nem felel meg a követelményeknek, vagy
- szolgálati viszonyának megszüntetését kéri.

A véglegesítésre jogosult parancsnok sikertelen vizsga esetén egyéni elbírálás alapján — a 19. pontban foglalt időn

belül — engedélyezheti a próbaidős pótvizsgára bocsátását. A próbaidős szolgálatot teljesítő balesete, sérülése, vagy betegsége esetén az egészségügyi szabadság ideje alatt, illetve az illetékes BM FÜV Bizottság jogerős döntéséig a próbaidő szünetel.

Ha az állomány tagja próbaidős szolgálat alatt olyan cselekményt követ el, amely a Tvr. 5. §. (2) bekezdés b) vagy d) pont alkalmazásával járhat, a szolgálati viszony megszüntetésénél figyelembe kell venni a Tűzoltóság Fegyelmi Szabályzatának vonatkozó rendelkezéseit.

47. Nyugállományba helyezéssel kell megszüntetni a szolgálati viszonyt, az állomány azon tagjának:

a) aki a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik,

b) akinek munkaképességsökkenése a 67⁰/₀-ot eléri, vagy meghaladja.

Az a)—b) pont nem alkalmazható, és elbocsátással kell megszüntetni a szolgálati viszonyát — a 22/1971. (VI. 1.) Korm. számú rendelet 17. §. (1) bekezdésére hivatkozással — annak, akit a bíróság jogerősen az állam, vagy a béke és az emberiség elleni szándékos bűntett miatt három évi, vagy egyéb szándékos bűntett miatt öt évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetésre ítélt.

A szolgálati viszony megszüntetésének általános szabályai

48. Nem lehet elbocsátani az állomány azon tagját — ideértve a próbaidőst is —, aki kórházi kezelés alatt áll, vagy betegszabadságon van, kivéve, ha jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, illetve a hivatásos szolgálatról lemondott, vagy annak megszüntetését betegszabadságának ideje alatt kéri.

49. A vezető feladatai a szolgálati viszony megszüntetése során:

A szolgálati viszony megszüntetésével kapcsolatos javaslat felterjesztése előtt az állomány tagjával folytasson személyes megbeszélést. Közölje állásfoglalását és annak indokait. Hallgassa meg az állomány tagjának észrevételeit, jo-

gos kívánságait. Az illetékes párt- — a parancsnok és helyettese esetében — a tanács VB igazgatási feladatokat el-
látó szakigazgatási szerv vezetőjének, illetve a járási hi-
vatal elnökének (a továbbiakban: a szakigazgatási szerv
vezetője) véleményét, illetve egyetértését kéri ki.

50. A vezető javaslatát és kapcsolatos ügyiratokat terjessze fel az illetékes vezetőhöz úgy, hogy a felterjesztett anyag el-
bírálására

— főtitzt, titzt esetén	60 nap,
— zászlós esetében	30 nap,
— tiszthelyettes esetén	15 nap

álljon rendelkezésre a megszüntetés javasolt időpontja előtt. A megszüntetésre javasolt időpont a hó utolsó napja legyen.

51. A szolgálati viszony megszüntetésének végrehajtásakor:

- a) A parancsnok az állomány tagjával ismertesse az állományparancsot és a szolgálati viszony megszüntetésének okait, az ismertetés tudomásulvételét a beosztott — keltezéssel — aláírásával igazolja,
- b) intézkedjen a leszerelő munkakörének átadására,
- c) a munkakör átadása után a leszerelőt lássa el leszerelési lappal és utasítsa, hogy 24 órán belül szereljen le,
- d) vonja be a leszerelő felszerelését és egyenruházatát, utazási igazolványait (MÁV-, autóbusz-, villamosbérlet, stb.), szolgálati igazolványát, nyugdíjazás esetében adja ki a nyugdíjas igazolványát,
- e) adja ki az illetményjárandóságokat, a munkavállalói lapot, a munkaviszonyt igazoló okmányt,
- f) jegyezze be a személyi igazolványba, a szolgálati viszony megszűnésének idejét,
- g) a leszerelővel írasson alá titoktartási nyilatkozatot,
- h) ellenőrizze a leszerelés végrehajtását,
- i) a leszerelési kérelmet, javaslatot és titoktartási nyilatkozatot — fegyelmi elbocsátás esetén az összefoglaló je-

lentés egy példányát — helyezze el a leszerelő személyi anyagába és vegye fogyatékn nyilvántartásba,

- j) értesítse a lakóhely szerint illetékes katonai kiegészítő parancsnokságot a 212. pontban meghatározott okmányok egyidejű megküldésével.

Az illetékes vezető feladata a szolgálati viszony megszüntetése során

52. Az illetékes vezető a szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó felterjesztett anyagokat vizsgálja felül. Állapítja meg, hogy az intézkedések során megtartották-e a Tvr. és Ut., valamint e Személyzeti Munka Rendje előírásait, továbbá a kérelmek, állásfoglalások, javaslatok megalapozottak-e.
53. Ha az intézkedések helyesek és megalapozottak, az illetékes vezető a szolgálati viszony megszüntetéséről jelentesen meg állományparancsot. Az állományparancs tartalmazza:
- a szolgálati viszony megszüntetésének módját és
 - okát, a Tvr. 5. §., vagy 6. §-ára való hivatkozással,
 - az intézkedés hatályát,
 - az állomány tagjának nevét, rendfokozatát, születési évét, anyja nevét,
 - szükség szerint: a leszerelési segély kifizetésének elrendelését, illetve a kiképzési költség visszatérítésével kapcsolatos intézkedést (a kiképzési költség visszatérítésére a vonatkozó rendelkezés előírásait kell alkalmazni),
 - beosztási helyét és beosztását.

Ha az intézkedések megalapozatlanok, vagy törvénysértők, a javaslatot utasítsa el és határozza meg az elutasítás okait.

Az állományból leszerelt polgári életbe történő elhelyezkedése

54. A hivatásos állományból leszereltek polgári életbe történő elhelyezkedését a parancsnok köteles támogatni. Segítse elő, hogy a leszerelt, lehetőleg szakképzettségének, képességének, egészségi állapotának megfelelő munkakörbe tudjon elhelyezkedni.

A BM FÜV Bizottság elé rendelés szabályai

55. Az állomány tagját orvosi felülvizsgálati eljárás alá kell vonni, ha:
- a) betegsége (balesete) egészségi állapotában olyan végleges fogyatkozást hozott létre, amelynek következtében beosztásának ellátására alkalmatlan;
 - b) egészségi állapota miatt a parancsnok, a területileg illetékes BM (a fővárosban: tűzoltó) orvos, vagy BM Egészségügyi Intézet azt szükségesnek tartja. Az állomány szabadságáról szóló külön utasítás alapján a betegség hatodik, tbc-s megbetegedés esetén tizenkettedik hónapjában az állomány tagját az illetékes orvosi felülvizsgáló bizottság elé kell utalnia;
 - c) a felülvizsgálatra rendelést az érintett személy szolgálati jegyen kéri azzal, hogy a beosztásával járó feladatokra magát egészségi állapota miatt alkalmatlannak tartja.
56. Az 55. a) és b) pontban meghatározott esetekben az orvosi felülvizsgálatot — a területileg illetékes BM (a fővárosban: a tűzoltó) orvos és a személyzeti ügyintéző együttes javaslata alapján — a parancsnok rendelheti el.
57. A BM FÜV Bizottság elé rendelésről a javaslatot két példányban kell elkészíteni. Ha a Bizottság határozata alapján a szolgálati viszony megszüntetésére kell intézkedni, a javaslat másodpéldányát a parancstervezethez kell csatolni.
58. A FÜV Bizottság elé rendelésről szóló javaslatnak tartalmaznia kell, hogy:
- a) a felülvizsgálatra javasolt személy egészségi állapota milyen mértékben befolyásolja beosztásának ellátásában,
 - b) az elmúlt három évben, évenként mennyi időt töltött egészségügyi szabadságon,
 - c) szociális körülményeit, valamint
 - d) könnyebb beosztásba, munkakörbe helyezésére van-e lehetőség (a beosztás, munkakör megjelölésével).

A felülvizsgálatra javasolt beosztottat a parancsnok köteles tájékoztatni a felülvizsgálat elé rendelésről, és annak okáról, valamint felhívni figyelmét az ezzel kapcsolatos teendőire és törvényes jogaira.

III. FEJEZET

AZ ÁLLOMÁNY UTÁNPÓTLÁSA ÉS KÉPZÉSE

59. A tűzoltóság parancsnoki és beosztott állományának tervszerű utánpótlására, a káderek kiválasztására és képzésére az állami személyzeti munkára vonatkozó minisztertanácsi határozatban foglaltak szolgálnak alapul.

A külső- és belső utánpótlás útján történő kinevezéseknél, felvételeknél következetesen érvényesíteni kell a munkakörökhöz külön rendelkezésben előírt képesítési és alkalmassági követelményeket.

A parancsnoki állomány utánpótlása

60. A fővárosi, megyei parancsnokságok irányító, ellenőrző, valamint a személyzeti ügyintézői beosztásaiba elsősorban több éves szakmai gyakorlattal rendelkező, politikailag kipróbált személyeket kell helyezni. A tűzoltóság személyi állományának hatékony neveléséhez politikailag megbízható, magasan képzett, több éves szakmai gyakorlattal, szocialista emberi, erkölcsi tulajdonságokkal rendelkező vezetőkre van szükség.

Ezért:

- a) parancsnoki beosztásba történő kinevezésnél — a munkakör sajátosságainak megfelelően — következetesen érvényesíteni kell a politikai, a szakmai és a vezetői alkalmasság hármas követelményét,
- b) a parancsnokok kiválasztásánál és megítélésénél meg kell követelni a tárgyilagos értékelést és sokoldalú mérlegelést. A döntésekhez a többi vezető és a közvetlen munkatársak, beosztottak véleményéről is tájékozódni kell,
- c) a parancsnoki beosztások betöltésének előkészítése során lehetőleg több személyt kell javaslatba hozni, hogy

a döntésre jogosult vezető a több alkalmas jelölt közül a legrátermettebbet választhassa,

- d) a parancsnoki utánpótlást elsősorban belső előléptetés útján kell megoldani — fokozottabb figyelmet fordítva a fiatalokra. Biztosítani kell, hogy az arra alkalmas helyettesek köréből az eddiginél nagyobb számban kerüljön ki a parancsnoki utánpótlás.

61. A parancsnoki állomány utánpótlásának bázisa:

- a) a belső utánpótlás bázisát képezik:
- a bonyolult és nagyobb felelősséggel járó feladatok ellátására alkalmas parancsnokok, beosztottak,
 - a tűzoltó mérnöki főiskolákon végző hallgatók,
- b) a külső utánpótlás bázisát képezik:
- a társadalmi és tömegszervezetek függetlenített apparátusának vezetői,
 - az egyetemek, főiskolák végzős hallgatói,
 - a pártszervek által a tűzoltóság szerveihez beosztásra javasolt káderek,
 - az ipari üzemek, kutatóintézetek felsőfokú képestiessel rendelkező dolgozói,
 - olyan, közéletben jártas munkások és parasztok, akik munkájuk során az új, magasabb feladatok megoldásához szükséges tudást szereztek és így vezető beosztásra alkalmasak.

Az állomány belső utánpótlása

62. Főtiszti, tiszti beosztásokba:

- a tűzoltó mérnöki főiskolákon végző hallgatók,
- a tűzoltóság egyetemeken és főiskolákon tanuló ösztöndíjas hallgatói,
- a BM Tűzoltó Tisztképző Iskola végzős hallgatói,
- zászlósok, tiszthelyettesek, akik a tiszti beosztás betöltéséhez előírt képesítési és alkalmassági követelményeknek megfelelnek, illetve megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek,

- a kinevezett polgári állomány azon tagjai, akik e Személyzeti Munka Rendje 2. pontjában előírt feltételekkel és a meghatározott alkalmassági és képesítési követelményekkel rendelkeznek.

63. Zászlósi, tiszthelyettesi beosztásokba:

- középiskolát végzett tiszthelyettesi, illetve tisztesi állomány,
- a tűzoltó tiszthelyettes (zászlós) képző iskola végzős hallgatói,
- a kinevezett polgári állomány azon tagjai, akik e Személyzeti Munka Rendje 2. pontjában előírt feltételekkel és a meghatározott alkalmassági és képesítési követelményekkel rendelkeznek.

64. Az illetékes vezetők kötelesek a bonyolultabb szakmai feladatok ellátására alkalmas beosztottakat kádertartalékként kezelni.

A parancsnok az utánpótlási és képzési tervek alapján kísérvje figyelemmel és segítse a magasabb beosztásra és bonyolultabb munkakör betöltésére alkalmas beosztottak fejlődését.

Az állomány külső utánpótlása

65. A parancsnokok az állomány külső utánpótlása során tevékenységüket azokra a területekre összpontosítsák, ahonnan a tűzoltói szolgálatra alkalmas személyeket nagyobb számban lehet kiválasztani.

66. Az állomány külső utánpótlása:

a) főtisztí, tisztí utánpótlása:

- egyetemek, főiskolák végzős hallgatói,
- társadalmi és tömegszervezetek apparátusának tagjai,
- fegyveres erők és testületek tartalékos tisztjei,
- ipari üzemek, intézmények és termelőszövetkezetek felsőfokú képesítéssel rendelkező tagjai,

- a párt- és KISZ-szervezetek által hivatásos szolgálatra javasolt káderek,
 - a vállalati és önkéntes tűzoltótisztek.
- b) zászlósi, tiszthelyettesi beosztásokba:
- a KISZ-szervezetek tagjai,
 - a Néphadsereg és a BM Határőrség sorállományából leszerelők,
 - ipari üzemek, intézmények és termelőszövetkezetek dolgozói,
 - vállalati és önkéntes tűzoltók.

A külső utánpótlás szervezése

67. A Néphadsereg és a BM Határőrség sorállományából való toborzást az illetékes parancsnokságokkal együttműködve, a leszereltetéseket megelőzően kell végezni.

A sorállomány körében fel kell kelteni a tűzoltói hivatás iránti érdeklődést, vonzalmat.

Fokozott figyelmet kell fordítani a tisztos iskolára vezényeltek, a szolgálatukat jól teljesítők és példás magatartást tanúsítók megismerésére.

A szükséges mértékben tájékoztatást kell adni a hivatásos szolgálattal járó kötelezettségekről, jogosultságokról.

A jelentkezőket elsősorban azokhoz a parancsnokságokhoz kell irányítani, ahol létszámhiány van. A kérelmet ahhoz a parancsnoksághoz kell megküldeni, ahová a jelentkező a kinevezését kéri.

68. A parancsnok az utánpótlás biztosítása érdekében a számításba vett üzemek, intézmények, tanintézetek személyzeti, munkaügyi osztályaival, a tűzvédelmi szervezetek, valamint az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok tagjaival tartson rendszeres kapcsolatot. Az állománybavételre javasoltak megismeréséhez, kiválasztásához kérje a párt- és KISZ-szervezetek segítségét.
69. A magasabb képzettséggel rendelkező személyek állományba vételének elősegítése érdekében az egyetemek, fő-

iskolák nappali tagozatain tanuló hallgatóival, a parancsnok tanulmányi ösztöndíj szerződést köthet.

A személyi állomány folyamatos feltöltését pályázati felhívás kibocsátása útján is elő lehet segíteni.

Az utánpótlás tervezése

70. A parancsnok az állomány tervszerű és folyamatos biztosítása érdekében a parancsnoki és a beosztott állomány pótlására utánpótlási és képzési tervet köteles készíteni.

A tervek 5 éves időtartamra készülnek (első alkalommal 1975-ben). A tervidőszak első évét konkrét, névszerinti bontásban is el kell készíteni.

A terveket a szükséges módosítások elvégzése és a következő évi konkrét, névszerinti tervek elkészítése céljából, évenként felül kell vizsgálni.

Parancsnoki kádertartalékként azokat kell számításba venni, akik képzettségük, rátermettségük alapján ilyen beosztás ellátására alkalmasak, illetve az előírt iskola elvégzése után azzá válnak.

A terv készítésére kötelezett parancsnokok a parancsnokságuk szükségletén túl tartalékként vegyék figyelembe mindazokat, akik magasabb beosztásra alkalmasak, vagy az előírt iskola elvégzése után azzá válnak.

Az éves tervet minden év október 15-ig kell elkészíteni, illetve a négyéves perspektivikus terveket kiegészíteni és a szakigazgatási szerv vezetőjének jóváhagyásra megküldeni.

A jóváhagyott névszerinti — csak a megyei parancsnokra és helyettesre és a szakmai iskolákra vonatkozó — összeített éves tervet minden év október 31-ig — két példányban — a BM TOP-ra is fel kell terjeszteni.

71. A tervek tartalmazzák: a nyugállományba helyezés, elbocsátás, magasabb beosztásba helyezés stb. következtében keletkezett utánpótlási szükségletet — évenkénti bontásban. A várható fogyaték pótlására tervezett utánpótlást beosztásonként fel kell tüntetni, megjelölve az utánpótlás belső és külső bázisait.

72. A tervek a legfontosabb személyi adatokon túl tartalmazzák:

- a) a tartaléknak tervezett személynek a megjelölt beosztás betöltésére való alkalmasságát, a pontos beosztás és idő meghatározása nélkül,
- b) a tervezett személy képzésére és továbbképzésére vonatkozó elgondolásokat — a tervezett beosztás és az alkalmasság figyelembevételével — úgy, hogy biztosítva legyen a politikai és szakmai képzés összhangja,
- c) a vezetői alkalmasság kifejlesztését elősegítő megbízásokat,
- d) a kádertartalékokkal szemben támasztott — minősítésükben rögzített — feladatok és egyéb elvárások végrehajtásának, fejlődésük ellenőrzésének módszerét, a közvetlen parancsnok ezirányú feladatait.

73. A terveket jóváhagyás, illetve felterjesztés előtt vezetői értekezleten meg kell tárgyalni.

A tervekhez értékelő jelentést kell csatolni, amely tartalmazza:

- az előző évi tervek végrehajtását,
- a perspektívikus és a konkrét tervektől való eltérést, részletes indokolással,
- a tárgyévre szóló tervek változtatásának szükségességét, a változtatás okát.

A képzés tervezése

74. A tervek képzésre, továbbképzésre vonatkozó részei terjedjenek ki azokra, akik:

- a) a jelenlegi, illetve a tervezett beosztásukhoz az előírt képzettséggel nem rendelkeznek és a beiskolázásuk lehetséges, illetve szükséges,
- b) rátermettségük alapján megfelelő iskola elvégzése után alkalmassá válnak magasabb beosztásra, vagy nagyobb feladatok ellátására,
- c) tiszthelyettesi és zászlósi beosztásokban kiválóan megállják helyüket és a tisztképző iskola elvégzése után alkalmassá válnak tiszti beosztás betöltésére.

75. Általában nem lehet kötelezni a közép- vagy felsőfokú iskola elvégzésére a 40. életévüket betöltöttöket, de indokolt esetben, parancsnoki kezdeményezésre, a jelölt egyetértésével vagy kérelmére — a szolgálati érdekekkel összhangban — a 40. életévüket betöltöttök is beiskolázhatók.
76. A tervekben személy szerint szerepeljenek azok, akik a tervidőszak első évében kezdik meg tanulmányaikat. Az iskolákra javasoltak esetében meg kell határozni az iskolát, a szakot és a tagozatot.
77. A tervezésnél figyelembe kell venni a tanintézetek egymásra épültségét. Ennek megfelelően az alábbi iskolákra lehet tervezni:
- a) tűzoltó iskolák:
- tűzoltóképző iskola (alapfokú),
 - BM tűzoltó (zászlós) tiszthelyettesképző iskola,
 - BM Tűzoltó Tisztképző Iskola,
 - tűzoltó mérnökképző főiskola,
- b) pártiskolák:
- 1 éves Marxizmus—Leninizmus Középiskola,
 - 5 hónapos és
 - 1 éves pártiskolák,
 - Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem,
 - Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem szakosító,
 - MSZMP Politikai Főiskola,
- c) állami közép- és felsőfokú tanintézetek,
- d) BM Rendőrtiszti Főiskola, igazgatásrendészeti szak.
78. Tűzoltóképző iskolára a polgári életből felvett személyeket kell tervezni.
79. A BM tűzoltó tiszthelyettesképző iskolára általában azokat kell tervezni, akiknek a beosztásuk ellátásához a tiszthelyettesképző iskolai végzettség van előírva, illetve az iskola elvégzésével ilyen beosztás betöltésére alkalmassá válnak.

A polgári életből azok tervezhetők, akik középiskolai végzettséggel rendelkeznek.

80. A BM Tűzoltó Tisztképző Iskolára elsősorban azokat kell tervezni:

- a) akik tiszti beosztásban vannak, és e beosztásban tartósan kívánják őket foglalkoztatni,
- b) akik a tiszthelyettesképző iskolát elvégezték, középiskolai végzettséggel rendelkeznek, beosztásukban kiválóan megállják helyüket és az iskola elvégzése után alkalmassá válnak tiszti beosztásra.

Tervezhetők továbbá azok a polgári életből felvett, illetve kinevezett polgári állományú személyek, akik megfelelnek a követelményeknek.

81. A tűzoltó mérnökképző főiskolákra azok a fiatal tűzoltó tisztek iskoláztathatók be, akik eddigi munkájuk és magatartásuk alapján arra érdemesek, illetve az iskola elvégzésére alkalmasak, az azzal járó kötelezettségeket vállalják, és magasabb képzettséget igénylő beosztásba tervezik őket.

82. Az MSZMP Politikai Főiskolára azokat a parancsnokokat lehet tervezni, akik legalább egyéves pártiskolának megfelelő politikai képzettséggel rendelkeznek, illetve az iskola elvégzése után magasabb beosztás ellátására alkalmassá válnak.

83. Az állomány tagjai az állami főiskolák, egyetemek azon fakultásaira tervezhetők, amely beosztásukhoz elő van írva, vagy a tervezett beosztásukhoz az iskola elvégzése szükséges.

Az állománynak az előző bekezdésben nem érintett tagja, — kérelmére, egyéni elbírálás alapján — a szolgálati érdek figyelembevételével állami iskolára beiskolázható.

Az éves névszerinti iskoláztatási terv jóváhagyása után, a beiskolázás tényét a tervben érintett személyekkel — a közvetlen parancsnok útján — közölni kell.

A BM Rendőrtiszti Főiskola Igazgatásrendészeti Szakára azokat a BM Tűzoltói Tiszti Iskolát végzett tiszteket lehet

javasolni, akik a főiskola elvégzése után alkalmassá válnak speciális, vagy magasabb beosztás ellátására.

A szakmai továbbképző tanfolyamok szervezése a parancsnokok feladata.

IV. FEJEZET

AZ ÁLLOMÁNY TAGJAINAK MINŐSÍTÉSE

84. A Tvr. 24. §-a alapján az állomány tagját a szolgálatának, politikai és erkölcsi magatartásának értékelése és fejlődésének elősegítése céljából rendszeres időközönként minősíteni kell. A minősítés a káder és személyzeti intézkedések alapvető dokumentuma, az abban foglalt megállapítások hatással vannak a minősített jövőbeni magatartására, fejlődésére. Ezért a minősítés készítésére és ismertetésére különösen nagy gondot kell fordítani. Az állomány tagjának szolgálati viszonyát érintő intézkedéseknél a minősítést kell alapul venni.

A parancsnoknak a minősítésekről éves, névszerinti ütemtervet kell készíteni.

85. Az állományba próbaidőre kinevezettekről a véglegesítéskor, a végleges jelleggel kinevezettekről 1 évi szolgálat után rövid jellemzést kell készíteni.

Az állomány tagjáról készített jellemzés tartalmazza:

a tűzoltói szolgálatra való alkalmasságát, rátermettségét, hivatástudatát, politikai felkészültségét, képzettségét, jellembeli tulajdonságait, továbbképzésének formáját, az ezekkel kapcsolatos javaslatokat, a családi és szociális körülményeit.

A jellemzést a készítő parancsnok, a személyzeti ügyintéző és a pártszervezet képviselője írja alá. A jellemzést az állomány tagjával ismertetni kell.

A jellemzést követően 3 évi szolgálati idő elteltével alapminősítést kell készíteni.

Kiegészítő minősítést kell készíteni:

- a) parancsnoki beosztásban lévők és tisztek esetében az alapminősítést követő 4 évenként,
- b) a tiszthelyettesi, zászlósi állománynál az alapminősítést követően 6 évenként.

86. A 85. a) alpontban felsoroltak esetében az 50., a 85. b) alpontban felsoroltak esetében a 45. életévüket betöltöttékről csak a 90. pontban meghatározott esetekben, továbbá akkor kell kiegészítő minősítést készíteni, ha a 87—88. pontokban megjelölt körülményekben lényeges változás történt.

87. Az alapminősítés legyen részletes, a kiegészítő minősítés pedig főleg azokat a változásokat tartalmazza, amelyek az alapminősítéshez, vagy az előző kiegészítő minősítéshez képest bekövetkeztek.

Az alapminősítés teljes egészében, a kiegészítő minősítés pedig megfelelő mértékben tartalmazza a minősített:

- a) szocializmushoz való hűségét, elvi szilárdságát, politikai felkészültségét,
- b) a végzett munkája színvonalát, munkateljesítményét, munkaterületének ismeretét, hivatástudatát, rátermettségét, kezdeményezőképességét, önállóságát, felelősségvállalását,
- c) szakmai ismereteinek és általános műveltségének színvonalát,
- d) jellembeli tulajdonságait, munkatársi kapcsolatának, munkahelyén kívüli magatartásának, társadalmi, magán- és családi életének jellemző vonásait,
- e) hibáit, hiányosságait és azok okait,
- f) továbbfejlődésének követelményeit, képzésének módját,
- g) a minősítés megállapítása alapján, a további feladataira, alkalmasságára vonatkozó következtetéseket.

88. A parancsnoki beosztásban szolgálatot teljesítő minősítésében a 87. pontban felsoroltakon kívül értékelni kell:

- a) a vezetőkkel szemben támasztott hármaskövetelmény érvényesülését, a párt- és társadalmi szervekkel való együttműködését,
 - b) hogyan foglalkozik alárendeltjeivel, milyen követelményeket támaszt velük szemben, hogyan segíti őket feladataik megoldásában, mennyire igényli munkatársai, beosztottai véleményét, javaslatait, miként biztosítja beosztottainak fejlődését és a parancsnoki utánpótlást,
 - c) milyen a vezetése alatt álló állomány munkájának eredményessége, politikai helytállása, erkölcsi, fegyelmi színvonala.
89. A kiegészítő minősítésekben összegezni kell az előző minősítés főbb megállapításait és értékelni kell, hogy az abban meghatározott feladatok milyen mértékig valósultak meg.
90. A 84. pont alapján a minősítettek körülményeiben bekövetkezett változásoknál
- a) kiegészítő minősítést kell készíteni az előző minősítés időpontjától függetlenül:
 - a beosztás ellátására való alkalmatlanságnál, a hibák kijavítására adott határidő megállapítása és lejárta,
 - a várakozási idő meghosszabbításának lejárta, második meghosszabbítása és annak lejárta,
 - az alacsonyabb beosztásba helyezésnél a beosztás ellátására alkalmatlanság megállapítása, előírt képesítés, vagy a 146. pont szerinti elismerés hiánya, fegyelmi fenyítésként alacsonyabb beosztásba helyezett eredeti beosztásba visszahelyezése,
 - a képesítésnek a 101. pont alapján történő elismerése,
 - 1 évnél hosszabb időtartamú szakmai iskola nappali tagozatának befejezése esetében.
 - b) kiegészítő minősítést kell készíteni, ha az előző minősítés 2 évnél korábban készült:
 - parancsnoki beosztásba kinevezés,
 - várakozási idő meghosszabbítása esetében.

c) az alapminősítésből és a kiegészítő minősítésekből összefoglalót kell készíteni:

- magasabb (nem parancsnoki) beosztásba helyezés,
 - egy éves, vagy annál hosszabb időtartamú párt-, állami vagy szakmai iskola nappali tagozatára történő vezénylés
- esetében.

91. A személyi állomány tagjait a pártszervezet és a személyzeti ügyintéző véleményének figyelembevételével — a közvetlen parancsnok minősíti. A minősítésben az egységesen kialakult álláspontot kell rögzíteni.

92. Az alap és a kiegészítő minősítés jóváhagyására, a minősítést készítő parancsnok közvetlen felettese jogosult. A jóváhagyó vezető feladata, hogy értékelje a minősítést, írja rá észrevételeit, indokolt esetben egészítse ki, módosítsa, egyetértése esetén hagyja jóvá. Ha az elkészített minősítés nem felel meg a 87—88. pontban felsorolt követelményeknek, átdolgozás és kiegészítés végett a minősítést készítő parancsnoknak adja vissza.

93. A minősítés megállapításai és következtetései nem alapulhatnak felszínes, egyoldalú, vagy kiragadott események általánosításán. A megállapításokat megfelelő indokolással úgy kell kialakítani, hogy azok a következtetésekkel összhangban legyenek és egyértelműen tükrözzék a minősítettet.

Ennek megfelelően:

a) a minősítést — a párt illetékes szerve és a személyzeti ügyintéző véleményének figyelembevételével — a minősített közvetlen parancsnoka készíti el. A minősítésben az egységesen kialakított álláspontot kell rögzíteni.

b) a minősítésben foglaltakat jóváhagyás előtt a minősített nem ismerheti meg, jóváhagyás után a minősítő parancsnok 30 napon belül ismertesse, megfelelő időt biztosítva annak áttanulmányozására,

c) a parancsnokok minősítésének ismertetésekor az illetékes tanács vb személyzeti szervének vezetője is részt

vesz. A jóváhagyó vezető belátása szerint vesz részt a minősítés ismertetésén, a személyzeti ügyintéző azonban köteles részt venni.

A minősítést, ismertetése után a minősített alá kell íratni, aki ezt követően észrevételeit a minősítési lapra rávezetheti,

- d) ha a minősített a minősítés egyes, konkrét ténybeli megállapításával nem ért egyet, az ismertetést követő 8 napon belül írásban, indokainak pontos megjelölésével kérheti észrevételeinek megvizsgálását a minősítést jóváhagyó vezető felettesétől, aki dönt a kérelem elfogadásáról, vagy elutasításáról. Erről a minősítettet értesíteni kell és rá kell vezetni a minősítési lapjára,
- e) ha a minősítésre jogosult parancsnok és a minősített közötti alá-, fölérendeltségi viszony egy éven belül keletkezett, a parancsnok a soros minősítés elkészítésére általában nem kötelezhető.

Ha ezt a körülményt a parancsnok a minősítés elkészítésének akadályaként bejelenti, a minősítés jóváhagyására jogosult vezető a minősítési határidőt az egy év elteltéig elhalaszthatja.

- 94. A minősítést a készítő és jóváhagyó parancsnokon kívül egyetértés esetén írja alá a személyzeti ügyintéző, és a párt hatáskörének megfelelően az illetékes pártszervezet vezetője, illetve megbízottja.
- 95. A minősítés elkészítése a közvetlen parancsnok joga és kötelessége, ezért nem lehet egyezkedés tárgya.
- 96. A párt káderpolitikai elveinek és e Személyzeti Munka Rendjében meghatározottak érvényesítése érdekében a személyzeti ügyintézők működjenek közre és segítsék a parancsnokok és pártszervek ezirányú munkáját. Ha az elvektől eltérést tapasztalnak, kötelesek a minősítést készítő, illetve jóváhagyó parancsnoknak ezt tudomására hozni, indokolt esetben a felettes vezetőnek jelentést tenni.

97. A személyi anyagba csak olyan minősítés helyezhető el, amelyet ismertettek a minősítettel.

A minősítés csak a 203. pontban megjelölt személyeknek adható ki. A minősítő parancsnok köteles biztosítani, hogy a minősített — kérelmére — a minősítésébe betekintheszen. A minősítésről hiteles másolatot csak a BM szervek, ügyészség és a bíróság hivatalos megkeresésére lehet kiadni.

98. A minősítés tapasztalatait az évi jelentés keretében értékelni kell.

A jelentés tartalmazza:

- a minősítések tartalmi és alaki értékelését,
- a minősítések okok szerinti megoszlását,
- a minősítések következtetései alapján milyen intézkedéseket tettek, vagy terveznek végrehajtani,
- a minősítésekre milyen vizsgálatot igénylő észrevételeket tettek.

V. FEJEZET

AZ ELŐLÉPTETÉS

A soros előléptetés feltételei

99. A Tvr. 12. §. (1) bekezdése alapján a soron következő rendfokozatba elő kell léptetni az állománynak azt a tagját:

- a) akinek az előléptetését a beosztására rendszeresített rendfokozat lehetővé teszi,
- b) aki a soron következő rendfokozatra előírt képesítési feltételekkel rendelkezik, és
- c) akinek a rendfokozatára megállapított várakozási ideje letelt.

Soros előléptetésre — az Ut. 45. pontja szerint — az a)–c) pontokban meghatározott feltételek együttes megléte esetén kerülhet sor.

100. A Tvr. 12. §. (2) bekezdése szerint, tisztek főtisztté való előléptetését, a rendfokozatnak megfelelő képesítéshez kell kötni. Az egyéb rendfokozatba előléptetés képesítéshez köthető.

A 99. a) és c) pontban meghatározott feltételek megléte esetén:

- zászlóssá az a főtörzsőrmester léptethető elő, aki középiskolát vagy tiszthelyettes (zászlós) iskolát végzett;
- a tiszti rendfokozatba történt kinevezése utáni előléptetés századosig bezárólag, külön képesítési feltételekhez nincs kötve;
- őrnagyi és ennél magasabb rendfokozatba előléptethető az, aki felsőfokú (egyetemi, főiskolai) képesítéssel rendelkezik.

101. A magasabb rendfokozatba történő előléptetés, illetve kinevezés vonatkozásában az állomány azon tagjánál, aki 40. életévét betöltötte és iskola elvégzésére már nem kötelezhető, az adott beosztáshoz előírt képesítési követelménnyel azonos értékűnek lehet elismerni a korábbi szolgálati (munka) idő alatt szerzett szakismereteket, ha hozzáértése és munkájának színvonala alapján erre alkalmas. (A belügyminiszter hatáskörébe tartozó esetekben a parancs-tervezetben a BM Személyzeti Munka Rendje 93. pontjára kell hivatkozni.)

Az elismerést az előléptetés, illetve a kinevezés előtt, kiégésítő minősítésben kell megállapítani és azt magasabb beosztásba helyezés esetén is figyelembe kell venni.

Ha az állomány tagja az elismerésre nem alkalmas, előléptetésnek helye nincs.

Ha az előléptetés egyéb feltételei fennállnak, a 101. pont alapján történő előléptetést sorosnak kell tekinteni.

Eljárás soros előléptetésnél

102. A soros előléptetési javaslatokat az e célra rendszeresített nyomtatványon, 30 — a BM TOP-ra küldendő javaslatokat 45 — nappal a várakozási idő letelte előtt kell felterjeszteni az illetékes vezetőhöz.
103. Ha az állomány tagja a szolgálat nem megfelelő teljesítése miatt, a soron következő rendfokozatba való előléptetésre

nem alkalmas, a parancsnok — a várakozási idő letelte előtt 30 (a BM TOP-ra való felterjesztés esetén 45) nappal — tegyen javaslatot a várakozási idő meghosszabbítására az illetékes vezetőnek. A várakozási idő meghosszabbítását állományparancsban kell elrendelni.

104. A parancsnokok a soros előléptetések idejét kísérik figyelemmel, és december 20-ig a következő évben soros előléptetésre jogosultak névsorát állítsák össze.

A parancsnok és helyettese soros előléptetését — az illetékes vezető véleményének figyelembevételével — a szakigazgatási szerv vezetője kezdeményezi.

A soron kívüli előléptetés feltételei

105. A Tvr. 12. §. (3) bekezdése alapján a szolgálat terén teljesített kiváló érdemekért, valamint magasabb beosztásba helyezés esetén, a Tvr. 12. §. (1) és (2) bekezdésében meghatározott feltételekre tekintet nélkül — bármely magasabb rendfokozatba — soron kívüli előléptetésnek van helye.

Az Ut. 50. pontja szerint a soron kívüli előléptetés az egyes rendfokozatokra megállapított várakozási idő letelte előtt a következő, illetve bármely magasabb rendfokozatba történhet.

A fentiek figyelembevételével soron kívül lehet előléptetni az állománynak azt a tagját, aki:

- a) felkészültsége, rátermettsége alapján magasabb beosztásba került,
- b) a tűzoltás és kárelhárítás, a tűz megelőzése, vagy elemi csapás (árvíz) során az elvárható magatartáson túl kiemelkedő személyes bátorságot tanúsított,
- c) jelentősebb — elméleti, gyakorlati, szervezeti — tűzvédelmi feladat kidolgozásában, előkészítésében, megszervezésében vagy végrehajtásában kitűnt,
- d) újításával, javaslatával, előterjesztéseivel átlagon felül segítette a tűzoltóság munkája színvonalának emelését,
- e) szolgálatát huzamosabb időn át kiemelkedő szorgalommal és eredménnyel látta el,

- f) nyugállományba helyezésre kerül és a szolgálati ideje alatt kiemelkedő érdemeket szerzett, és rendfokozatában legalább 4 évet már eltöltött,
- g) akit az állami tűzoltóság szolgálati, vagy testületi halottjává nyilvánítottak.

A hősi halottat a Tvr. 13. §-ában meghatározottak szerint kell előléptetni.

106. A 105. e) alpontban megjelölt feltétel esetén akkor van helye a soron kívüli előléptetésnek, ha az előléptetésre javasolt a rendfokozatában az előírt várakozási időnek legalább a felét letöltötte és beosztása az előléptetést lehetővé teszi. Kivételt ez alól a kinevezésre illetékes parancsnok tehet.

107. Tanulmányi eredményei alapján soron kívül magasabb rendfokozatba lehet előléptetni az állománynak azt a tagját, aki kitűnő eredménnyel végezte el tanulmányait valamely felsőfokú tanintézményben, illetve tűzoltó szakiskolán.

Az előléptetést a küldő szerv parancsnokának egyetértésével az illetékes szakmai iskola parancsnoka, állami iskola esetén a küldő szerv kezdeményezheti.

Eljárás soron kívüli előléptetésnél

108. A soron kívüli előléptetési javaslatot részletes indoklással az illetékes vezetőhöz kell felterjeszteni.
109. A soron kívüli előléptetés kihirdetése az előléptetett érdemeinek ismertetése mellett, nyilvánosan, ünnepélyes keretek között történjen.
110. Az első tiszti, valamint az ezredesi rendfokozatba történő előléptetés kinevezéssel történik.
111. A szakigazgatási szerv vezetője az irányítása alá tartozó parancsnok és parancsnokhelyettes soron kívüli előléptetését — az illetékes vezető egyetértésével — a 105—108. pontok alapján kezdeményezheti.

Az előléptetést kizáró okok

112. A Tvr. 12. §. (4) bekezdésének megfelelően nem léptethető elő az:

a) akit a bíróság

- pénzfőbüntetésre ítélt, vagy a Btk. 60. §-a alapján figyelmeztetésben részesített, a jogerős ítélettől számított 6 hónapon belül;
- javító-nevelő munkára ítélt, a jogerős ítélettől számított 1 évig, ha a büntetés annál hosszabb, annak lejártáig,
- felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt, a jogerős ítélettől számított 2 éven belül, illetve a felfüggesztés lejártáig, ha annak tartama 2 évnél rövidebb,

b) akinek rendfokozatot, vagy beosztást érintő érvényben levő fenyítése van,

c) aki ellen büntető, vagy fegyelmi eljárás van folyamatban, annak befejezéséig,

d) akinek várakozási idejét — minősítése alapján — a szolgálat nem megfelelő teljesítése miatt meghosszabbították.

Az előléptetést kizáró okok megszűnése esetén a soros előléptetésre vonatkozó javaslatot haladéktalanul fel kell terjeszteni az illetékes vezetőnek.

Ha büntető eljárás felmentéssel, vagy megszüntetéssel (a Btk. 60. §. kivételével), illetve a fegyelmi eljárás megszüntetéssel, vagy a b) alpontban megjelölteknél enyhébb fenyítés kiszabásával fejeződött be, az előléptetést az esedékesség napjával, visszamenőleges hatállyal kell elrendelni, egyéb esetben visszamenőleges hatályú előléptetésnek helye nincs.

113. A hősi halottá nyilvánított személy előléptetésére vonatkozó javaslatokat a BM TOP-ra kell felterjeszteni.

A KITÜNTETÉS ADOMÁNYOZÁSA

114. A kitüntetés adományozása az érdemek elismerésének egyik legmagasabb formája. Az állomány tagja részére kimagasló érdemei alapján a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a Minisztertanács által alapított bármely kitüntetés adományozható. Az adományozásra vonatkozó javaslatokat körültekintő mérlegelés alapján úgy kell megtenni, hogy a javasolt kitüntetés összhangban legyen az érdemekkel.

A kitüntetésekkel — az érvényben levő rendelkezéseknek megfelelően — pénzjutalom jár.

115. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által adományozható kitüntetések:

- a) Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
- b) Vörös Zászló Érdemrend,
- c) Vörös Csillag Érdemrend,
- d) Kiváló Szolgálatért Érdemrend,
- e) Munka Érdemrend
 - arany fokozat,
 - ezüst fokozat,
 - bronz fokozat.

116. A Minisztertanács által alapított, a belügyminiszter által adományozható kitüntetések:

- a) Haza Szolgálatáért Érdemérem
 - arany fokozat,
 - ezüst fokozat,
 - bronz fokozat,
- b) Tűzbiztonsági Érem
 - arany fokozat,
 - ezüst fokozat,
 - bronz fokozat.

117. A Minisztertanács által alapított, a belügyminiszter által az országos parancsnok útján adományozható kitüntetések:

- a) Kiváló Tűzvédelmi Munkáért Érem,
- b) Tűzvédelmi Munkáért Érem.

118. A kitüntetés adományozásánál követendő elvek:

- a) a Magyar Népköztársaság Érdemrendjére előterjeszthető az, aki:

- a szocialista társadalmi rend kialakításában, megszilárdításában és védelmében,
 - az állami tűzoltóság szervezeti kialakításában, munkájának fejlesztésében
- huzamosabb időn át kiemelkedő munkát végzett.

- b) Vörös Zászló Érdemrendre előterjeszthető az, aki:

- az esküben és a szabályzatokban elvárható magatartáson felül, súlyosan fenyegető veszély (tűzvész, árvíz, stb.) idején, élete kockáztatásával kiemelkedő személyes bátorságot, illetve hősie helytállást tanúsított, emberéletet, vagy különösen nagy anyagi értéket mentett meg, vagy ilyen veszély elhárításának megszervezésében, meggátolásában hatékonyan közreműködött,
- éveken keresztül nagy felelősséggel járó beosztásban, a rábízott szerv munkájának szervezésében, irányításában kiemelkedő érdemeket szerzett,
- nyugállományba kerül és a pártmunkában, a tűzoltóság feladatainak végrehajtásában — a tűzoltásban, kárelhárításban, vagy a tűzmegelőzésben —, az állomány képzésében és nevelésében odaadó, becsületes munkával kiemelkedő érdemeket szerzett.

- c) Vörös Csillag Érdemrendre előterjeszthető az, aki:

- a szolgálati feladata, vagy hivatásával járó kötelezettsége alapján közveszély, elemi csapás (árvíz, tűzvész, stb.) elhárítása során példamutató személyes bátorsággal, vagy gyors és hatékony intézkedéssel emberéletet, vagy jelentős anyagi értéket mentett meg,

- vezetése alatt a szerv állományának munkája, politikai-erkölcsi állapota a követelményeknek megfelelően fejlődött, illetve a szerv hosszabb idő óta elismerésre méltóan oldja meg feladatait,
 - a szakmai vagy párt, illetve tömegszervezeti feladatok végrehajtásában éveken keresztül nagy szakértelemmel, felkészültséggel és kitartó, áldozatkész munkával kiemelkedően vett részt,
 - nyugállományba kerül, és a párt vagy szakmai munkában kiemelkedő érdemeket szerzett.
- d) Kiváló Szolgálatért Érdemrendre előterjeszthető az, aki:
- a beosztásában, a szakmai vagy a párt- és tömegszervezeti munkában feladatait huzamosabb időn át kiemelkedő eredménnyel látta el, folyamatosan jó a minősítése, és érdemei elismeréseként már miniszteri elismerésben részesült,
 - szolgálati feladatai ellátása során kiemelkedő bátorságról és helytállásról tett tanúságot, illetve bonyolult, nagyobb jelentőségű feladat végrehajtásában, irányításában, vagy megoldásában elismerésre méltóan vett részt,
 - nyugállományba kerül és szolgálata alatt mindvégig eredményes, becsületes, példamutató tevékenységet fejtett ki — egész élete munkásságának elismeréseként.
- e) Haza Szolgálatáért Érdeméremre előterjeszthető az, aki:
- a tűzoltói szolgálatban áldozatkész, fegyelmezett magatartással elismerésre méltó érdemeket szerzett,
 - a párt és társadalmi munkában huzamosabb időn keresztül eredményesen tevékenykedett,
 - a tűzoltás és tűz megelőzés korszerű módszereinek és eszközeinek alkalmazásában, az állomány képzésében, oktatásában és nevelésében kitűnt,
 - nyugállományba kerül — élete munkásságának elismeréseként.
- f) Tűzbiztonsági Éremre előterjeszthető az, aki:
- a tűzvédelmi munkáját kiemelkedő eredménnyel végzi,

- a tűzvédelem fejlesztésében elismerésre méltó érdemeket szerzett,
- a tűzoltói szolgálatban önfeláldozó magatartást tanúsított.

g) Kiváló Tűzvédelmi Munkáért Éremre és a Tűzvédelmi Munkáért Éremre előterjeszthető az, aki:

- kiemelkedő érdemeket szerzett a tűzvédelem fejlesztésében, a tűzvédelmi szabályok érvényesítésében,
- az élet- és vagyonmentésben bátor, önfeláldozó magatartást tanúsított,
- tűzvédelmi megbízatását hosszabb időn át kiválóan végezte.

119. Az önkéntes és vállalati tűzoltók, a tűzvédelmi szervezetek tagjai, valamint az állampolgárok kitüntetésre való előterjesztésének szabályait külön rendelkezés tartalmazza.

120. A kitüntetéseket általában a nemzeti és a nemzetközi munkásmozgalom ünnepein, továbbá szakmai ünnepnapok alkalmával kell adományozni.

121. Az egyes szakszolgálati ágak beosztottai (pl.: orvosok) érdemeik alapján a polgári személyek részére alapított kitüntetésekre is felterjeszthetők.

Az állomány tagja más szervek (minisztérium, társadalmi szervek, stb.) által adományozott kitüntetést csak a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok engedélyével fogadhat el.

122. A Minisztertanács által a hivatásos szolgálatban eltöltött évek elismerésére alapított, a belügyminiszter által — az országos parancsnok útján — adományozható kitüntetések és a velük járó jutalomszabadságok:

a) Szolgálati Érdemérem 10 év után	3 naptári nap,
b) Szolgálati Érdemérem 15 év után	5 naptári nap,
c) Szolgálati Érdemérem 20 év után	7 naptári nap,
d) Szolgálati Érdemérem 25 év után	8 naptári nap,
e) Szolgálati Érdemérem 30 év után	9 naptári nap,
f) Szolgálati Érdemérem 35 év után	12 naptári nap.

A kitüntetések a BM, HM, Munkásőrség, az állami tűzoltóság területi szervei, valamint a BV hivatásos és továbbsholáló állományában 1945. január 1. napja után ténylegesen eltöltött szolgálati évek elismeréséül adományozhatók.

A szolgálatban történt megszakítás esetén a figyelembe vehető szolgálati időt össze kell vonni.

Külföldi kitüntetések viselésének engedélyezése

123. A külföldi kitüntetések viselésének engedélyezésére irányuló kérelmeket a BM TOP-ra kell felterjeszteni. A felterjesztés tartalmazza:

- a) a kitüntetett személyi adatait (név, rendfokozat, születési éve, anyja neve, beosztása),
- b) a kitüntetést adományozó állam és szerv, valamint a kitüntetés megnevezését,
- c) a kitüntetésről szóló eredeti okmányt és hiteles magyar fordításának egy példányát.

A kitüntetés adományozásának és visszavonásának közös szabályai

124. A kitüntetés adományozására vonatkozó javaslatot — részletes indokolással — elnöki tanácsi és minisztertanácsi kitüntetés esetében 2 hónappal, a miniszteri kitüntetés esetében 6 héttel az átadás előtt kell felterjeszteni a BM TOP-ra.
125. Általában nem terjeszthető fel elnöki tanácsi kitüntetésre az, aki 3 éven belül ilyen kitüntetésben, illetve 2 éven belül miniszteri kitüntetésben részesült.

Ez a szabály nem vonatkozik a szolgálati évek alapján adományozott kitüntetésekre, valamint azokra az esetekre, amikor a kitüntetés adományozására a 118. pont b) és c) alpontok első bekezdéseiben és d) alpont második bekezdésében, valamint az f) és g) alpontok második bekezdéseiben meghatározott érdemek elismerése alapján kerül sor.

126. Nem lehet kitüntetésre felterjeszteni azt, aki ellen fegyelmi vagy büntető eljárás van folyamatban, illetve fegyelmi fenyítés, vagy bírói ítélet hatálya alatt áll.

A szolgálati évek után adományozható kitüntetésre nem lehet előterjeszteni azt, akivel szemben a 112. pontban meghatározott kizáró okok állnak fenn. A kizáró ok megszűnését követő 30 napon belül intézkedni kell a kitüntetés átadására.

127. A kitüntetést ünnepélyes keretek között kell átadni.
128. Érdemrend adományozása esetén a pénzjutalmat a NET, a miniszter által adományozott kitüntetés esetében a javaslattevő szerv biztosítja.
129. A szolgálati évek elismeréseként adományozott kitüntetéssel járó jutalomszabadságot a kitüntetés átadásának évében kell kiadni. Ezt a következő évre átvinni, vagy pénzben megváltani nem szabad.

A pénzbeni megváltás tilalma nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor az állomány tagja jutalomszabadságát szolgálati viszonyának a Tvr. 5. §. (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja, valamint a 6. §. a) és d) pontjai alapján történt megszűnése miatt nem tudja letölteni.

130. A belföldi kitüntetés megvonására vagy a külföldi kitüntetés viselési engedélyének visszavonására az általános szabályokat kell alkalmazni.

A belföldi kitüntetés megvonására, illetve a külföldi kitüntetés viselési engedélyének visszavonására a javaslatot annak a tűzoltóságnak a parancsnoka köteles elkészíteni, amelynek az arra méltatlanná vált személy az állományában van, illetve a szolgálati viszony megszüntetése előtt állományában volt.

A javaslatnak tartalmazni kell az érintett személy adatait, a kitüntetés megnevezését, az adományozás idejét, a parancs számát, valamint annak indoklását, hogy miért vált méltatlanná a kitüntetés viselésére.

A NET, a Minisztertanács és a miniszter által adományozott kitüntetés, valamint a külföldi kitüntetés viselési engedélyének megvonására vonatkozó javaslatot — a szolgálati út megtartásával — a BM TOP-ra kell felterjeszteni.

A megvonásra vonatkozó határozat, vagy parancs végre-

hajtásáról a javaslattevő parancsnok 15 napon belül köteles gondoskodni. A visszavont kitüntetést és okmányt — az előző bekezdésben meghatározott esetekben — a BM TOP-ra kell felterjeszteni.

VII. FEJEZET

A DICSÉRET ÉS JUTALMAZÁS

131. A dicséretben és jutalomban részesítés a kiemelkedő munka elismerésének egyik formája, a nevelés és ösztönzés eszköze. Helyes alkalmazásával a parancsnokok fokozzák a személyi állomány szolgálati fegyelmét, növeljék kezdeményező képességét. A parancsnokok, a személyzeti ügyintézők — a párt- és a KISZ-szervezetek segítségével — gondoskodjanak arról, hogy az állománynak csak az arra érdemes tagjai részesüljenek dicséretben, jutalomban, és ez ne váljon járandóság jellegűvé.

A dicséret történhet szóban és írásban. Dicséretként az érvényben levő fenyítés is törölhető. Dicsérő jogkörrel a Tűzoltóság Fegyelmi Szabályzatában fegyelmi jogkörrel felruházott vezetők rendelkeznek.

A jutalmazás rendje

132. A jutalmazás során a parancsnokok az alábbi elveket jutassák érvényre:
- a) a jutalom konkrét, jelentős feladat végrehajtásához, vagy huzamosabb ideig, az átlagosnál szorgalmasabban és eredményesebben végzett munkához kapcsolódjon,
 - b) a jutalmazás a konkrét feladat kiemelkedő teljesítése után nyomban következzen,
 - c) a rendelkezésre álló keretből érdem szerint kell jutalmat adni,
 - d) a jutalom átadása, a jutalmazás alapjául szolgáló eredmény, teljesítmény ismertetésével nyilvánosan történjen, hogy további eredmények elérésére, áldozatkész munkára serkentsen,
 - e) nem lehet jutalomban részesíteni azt, aki ellen fegyelmi vagy büntető eljárás van folyamatban, aki fegyelmi fe-

nyítás hatálya alatt áll, illetve akivel szemben a 112/a alponthan meghatározott kizáró körülmény áll fenn.

133. Jutalmazni általában készpénzzel kell. A jutalmazás ezen kívül történhet:

- a) kedvezményes vagy ingyenes üdültetéssel,
- b) jutalomszabadsággal,
- c) tárgyjutalommal.

134. A jutalmazásra a közvetlen parancsnok, az illetékes szakigazgatási szerv vezetője, illetve az illetékes párt- vagy KISZ-szervezet tehet javaslatot.

A javaslatokat az illetékes vezetőhöz kell előterjeszteni, aki döntése előtt kérje ki az illetékes párt- és tömegszervezet vezetőségének (titkárnak) véleményét is.

A jutalmazási kerettel rendelkező parancsnokok a szervezetszerű helyetteseiket jutalomban nem részesíthetik. Jutalmazásukra az illetékes vezetőhöz kell előterjesztést tenni.

135. Érdemeinek elismeréséül az állomány tagját 50. születésnapja, illetve nyugállományba helyezése alkalmából, jelentősebb értékű tárgyjutalomban lehet részesíteni.

136. Az állomány tagja külső szervtől jutalmat csak a fővárosi, megyei parancsnok engedélyével fogadhat el. Nem engedélyezhető a jutalom elfogadása olyan tevékenységért, amely a szolgálati feladatok teljesítését károsan befolyásolhatja.

137. A dicséret, jutalom adományozását elrendelő parancskivonat, illetve határozat egy példányát nyilvántartás végett az illetékes személyzeti ügyintézőnek meg kell küldeni.

VIII. FEJEZET

VÁLTOZÁSOK A BEOSZTÁSBAN

138. A szolgálatszervezés, a káderutánpótlás, a természetes fluktuáció szükségszerűen maga után vonja az állomány

tervszerű mozgatását. A beosztás-változásokkal összefüggő személyi intézkedések nagy körütekintést, előrelátást és felelősséget igényelnek.

A beosztásváltozás előkészítése, végrehajtása során biztosítani kell, hogy a szolgálat és az állomány tagjának érdekei következetesen érvényesüljenek.

A magasabb beosztásba kinevezés

139. A szolgálat érdekében az állomány bármely tagja kinevezhető magasabb beosztásba, ha felkészültségével, a beosztásában huzamosabb idő óta végzett munkájával bebizonyította, hogy arra alkalmas.

140. A parancsnok a minősítés alapján gondosan értékelje és javaslatában rögzítse, hogy a javasolt személy:

- a) rendelkezik-e a tervezett beosztás ellátásához előírt képesítési követelményekkel, vagy a 101. pont alapján elismert képesítési és alkalmassági követelményekkel,
- b) az előző beosztásában milyen fejlődést ért el, alárendeltjeivel hogyan foglalkozott, illetve munkatársaival milyen a kapcsolata, mennyire kérte ki és vette figyelembe véleményüket, miként segítette őket feladataik megoldásában,
- c) vezetése alatt állók hogyan teljesítik feladataikat, milyen eredményeket értek el a munkában, a kiképzésben és a fegyelem megtartásában,
- d) esetleges hibáit, fogyatékoságait, és azt, hogy milyen segítségre van szükség azok megszüntetéséhez.

A magasabb beosztásba helyezési javaslatot az utolsó minősítéssel, illetve a minősítésről készített összefoglalóval együtt, az illetékes vezetőhöz kell felterjeszteni.

A javaslat elfogadása, illetve a javaslattal való egyetértés után a tett intézkedést állományparancsban kell rögzíteni. Amennyiben a kinevezés, illetve a magasabb beosztásba helyezés a tanács vb határozatával történt, az illetékes vezető a határozatra hivatkozva jelentet meg állományparancsot.

A megbízás és a helyettesítés

141. A vezetői beosztást akkor kell megbízás alapján betölteni, ha a vezetői munkakör váratlanul megüresedett és nem áll rendelkezésre kinevezésre alkalmas kádertartalék.

Ideiglenesen a szerv állományának magasabb beosztású tagját, azonos beosztásúak, illetve rendfokozatúak esetében az arra legalkalmasabb beosztottat kell megbízni.

Nem vezetői beosztás, ideiglenesen, az előzőek szerint, megbízással is betölthető.

142. Helyettesítésre akkor kerülhet sor, ha a vezetői beosztás be van töltve, de a vezető huzamosabb ideig akadályozva van munkája ellátásában.

Harminc napnál hosszabb időtartamú megbízásról, helyettesítésről állományparancsban kell rendelkezni. A megbízást — beosztottak esetében, a parancsnok, a parancsnok és a parancsnokhelyettes esetében a szakigazgatási szerv vezetője — a felettes tűzoltóparancsnok véleményének figyelembevételével rendelheti el.

A megbízás és a helyettesítés időtartamára a vonatkozó külön rendelkezés alapján meghatározott új illetmény, illetve helyettesítési pótdíj összegét állományparancsban kell rögzíteni.

Alacsonyabb beosztásba helyezés

143. A Tvr. 20. §. (1) bekezdése alapján a hivatásos állomány tagját alacsonyabb szolgálati beosztásba (továbbiakban: alacsonyabb beosztásba) csak a következő esetekben lehet helyezni:

- a) ha a szolgálatát nem teljesíti megfelelően,
- b) ha a beosztására meghatározott követelményeknek nem felel meg,
- c) átszervezés esetén,
- d) fegyelmi fenytetésül,
- e) kérelmére.

144. Az Ut. 76. pontja alapján az előzőekhez képest alacsonyabb beosztás, amelyben a rendszeresített rendfokozat kisebb, illetve a munkaköri szám magasabb.
145. A Tvr. 20. §. (1) bekezdésének a) pontja alapján akkor van helye alacsonyabb beosztásba helyezésnek, ha az állomány tagja, minősítése szerint a szolgálatát nem látja el megfelelően.
146. A Tvr. 20. §. (1) bekezdésének b) pontja alapján alacsonyabb beosztásba helyezésnek akkor van helye, ha az állomány tagja a beosztásához szükséges képesítési feltételeket meghatározott időn belül nem szerezte meg, vagy azt a 101. pont alapján nem ismerték el.
147. A Tvr. 20. §. (1) bekezdésének c) pontja alapján alacsonyabb beosztásba helyezésnek akkor van helye, ha az állomány tagjának beosztási helye megszűnt és azonos beosztásba helyezésére nincs lehetőség. Ha az új beosztásnál nagyobb feladatok ellátására alkalmas, kádertartalékként kell nyilvántartásba venni.
148. A Tvr. 20. §. (1) bekezdésének d) pontja alapján, fegyelmi fenytésül alacsonyabb beosztásba helyezett személyt, legkorábban egy év elteltével és csak a fenytés törlése után lehet ismét magasabb beosztásba kinevezni.
- Magasabb beosztásba való kinevezés előtt ismételten minősíteni kell, függetlenül az utolsó minősítésének keltétől.
149. A Tvr. 20. §. (1) bekezdésének e) pontja alapján, az állomány tagja alacsonyabb beosztásba helyezését csak megfelelő személyi indokból kérheti. Ilyenek lehetnek:

- megromlott egészségi állapot,
- a vezetői-, irányítókészség hiánya,
- képzettségbeli nehézségek,
- szolgálati helyének a lakóhelyétől való távolsága,
- egyéb személyi körülmények.

Az alacsonyabb beosztásba helyezési — írásos — kérelmet a javaslattal együtt, 30 napon belül kell — szolgálati úton — az illetékes vezetőhöz felterjeszteni.

150. Alacsonyabb beosztásba helyezést csak a kinevezésre illetékes vezető eszközölhet. Az intézkedést állományparancsban kell rögzíteni.

Az áthelyezés

151. A Tvr. 19. §-a alapján a hivatásos állomány tagja a szolgálat érdekében — a hatásköri utasításban meghatározottak szerint — bármely szolgálati helyre és felkészültségének megfelelő beosztásba áthelyezhető. Az áthelyezés történhet szolgálati helyen belül, illetőleg annak megváltoztatásával, az előbbivel azonos, vagy annak megfelelő más — vagy kérelemre alacsonyabb — beosztásba.

Áthelyezésnek a parancsnok kezdeményezésére, vagy az állomány tagjának kérelmére van helye.

A parancsnok kezdeményezésére történő áthelyezésnél — a lehetőségekhez képest — figyelembe kell venni az állomány tagjának személyi, családi és egyéb méltánylást érdemlő körülményeit.

A kérelemre történő áthelyezésnek csak akkor van helye, ha a szolgálat érdekét nem sérti. Az állomány tagjának a szolgálati helye megváltoztatásával járó azonos beosztásba való áthelyezése — kivéve a kérelemre történő esetet — évente legfeljebb egyszer történhet.

152. Az áthelyezésre javasolt alkalmasságáról, az átadó a fogadó parancsnokságot tájékoztatni, a fogadó parancsnokság pedig meggyőződni köteles.

Az áthelyezést úgy kell végrehajtani, hogy az átadó parancsnokság a feladatok ellátását a munka színvonalának lényeges csökkenése nélkül meg tudja oldani.

Az állomány tagjait áthelyezni a fogadó, illetve az átadó parancsnokság előzetes hozzájárulásával, egyetértésével, a hatásköri utasítás előírásai szerint lehet.

Az átminősítés

153. A Tvr. 21. §-a alapján az állomány tagja — beleegyezésével — a parancsnok egyetértésével, illetve véleményének figyelembevételével a fegyveres erőkhöz, illetőleg fegyveres testületekhez áthelyezhető, átminősíthető.

Az átminősítés — beosztásra való tekintet nélkül — a belügyminiszter hatáskörébe tartozik.

154. A fegyveres erőktől, illetve testületektől a tűzoltóság állományába való áthelyezés — a jogfolytonosság elismerése mellett — kinevezéssel történik.

A vezénylés

155. A Tvr. 22. §. (1) bekezdés alapján az állomány tagja a szolgálat érdekében — eredeti beosztásában való meghagyása mellett — meghatározott szolgálati feladat ellátására, vagy továbbképzés érdekében tűzoltó vagy egyéb tanintézethez, illetőleg tanfolyamra — annak időtartamára — vezényelhető.

A vezénylés történhet meghatározott szolgálati feladat ellátására, valamely szolgálati beosztás átmeneti betöltésére, kiképzés vagy továbbképzés céljából tanintézetbe, továbbá gyakorlatra, tanfolyamra stb. meghatározott időre.

A vezénylés egy hónapon túl, tartós vezénylésnek minősül, ez esetben erről állományparancsban kell rendelkezni. Egy évet meghaladó tartamú vezénylésnek — kiképzés, továbbképzés kivételével — csak az állomány tagjának beleegyezésével van helye.

Eljárás áthelyezés, átminősítés és vezénylés esetén

156. A szolgálat érdekében történő áthelyezést, átminősítést és vezénylést jóváhagyás előtt a parancsnok köteles megbeszélni az állomány tagjával. A szolgálat érdekében történő áthelyezésre és átminősítésre vonatkozó javaslatot a kezdeményező parancsnok, a kérelemre történő áthelyezéskor a fogadó parancsnok köteles elkészíteni.

Aki ellen fegyelmi vagy büntető eljárás van folyamatban, annak befejezése előtt — kérelemre — áthelyezése nem engedélyezhető.

157. Az áthelyezési, átminősítési kérelmet a szolgálati út megtartásával kell előterjeszteni.

Az illetékes vezető 8 napon belül köteles elbírálni a kérelmet. Amennyiben a kérelem érdemben teljesíthető — és

ezzel az átadó és a fogadó parancsnok is egyetért — javaslattal ellátva, a személyi anyaggal együtt a fogadó parancsnokhoz kell továbbítani. A kérelmezőt az ügyben hozott döntésről tájékoztatni kell.

158. A főváros és a megyék közötti, továbbá a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság működési területén belüli áthelyezés esetén az átadó parancsnok a kérelmet állásfoglalásával és a személyi anyaggal együtt a fogadó parancsnoknak 14 napon belül küldje meg.

Ha az áthelyezésre, átminősítésre nincs lehetőség, erről a kérelmezőt értesíteni kell.

159. A parancsnokoknak az állomány stabilizálására, az indokolatlan fluktuáció csökkentésére kell törekedni. A szolgálati érdek mellett az áthelyezések, átminősítések, vezénylések során figyelembe kell venni, hogy:

- a) az minél kevesebb személy mozgatásával járjon,
- b) a házastársak hosszabb ideig ne éljenek külön,
- c) az utazási és különélési költségek csökkenjenek,
- d) lakásigény lehetőleg ne keletkezzen,
- e) a közvetlen hozzátartozók munkába állítása, iskoláztatása ne okozzon nehézséget.

160. Az áthelyezést, átminősítést és a tartós vezénylést minden esetben állományparancsban kell rögzíteni. A parancs megjelenése után intézkedni kell, hogy az érintett, munkakörét átadja és az új szolgálati helyén haladéktalanul jelentkezzen.

IX. FEJEZET

A HÁZASSÁGKÖTÉS

161. A Tvr. 18. §. (2) bekezdése alapján az állomány tagja csak büntetlen előéletű személlyel köthet házasságot.

A házasságkötéshez a hozzájárulást az illetékes szakigazgatási szerv vezetője, illetve a parancsnok adja ki. Külföldi állampolgárral kötendő házasság iránti kérelmet a BM TOP-ra kell felterjeszteni.

162. A házasságkötéshez való hozzájárulás iránti kérelmet, az e célra rendszeresített nyomtatványon, a szolgálati út megtartásával kell előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell a leendő házastárs részletes önéletrajzát és a büntetlen előéletet igazoló erkölcsi bizonyítványt.

A házasságkötéshez való hozzájárulásról az illetékes vezető — az információk alapján — dönt. A hozzájárulás 6 hónap után lejár.

Mellőzni kell a hozzájárulási eljárást, ha az állomány tagjai egymással kívánnak házasságot kötni.

163. A hozzájárulást meg kell tagadni, ha a tervezett házasságkötés a szolgálat érdekeit, az állomány és a rendfokozat társadalmi megbecsülését veszélyezteti.

164. A kérelem elutasítása ellen 8 napon belül a szolgálati út megtartásával panaszt lehet tenni az illetékes tanácsi vezetőhöz, aki 30 napon belül köteles a panaszt elbírálni és a panaszost döntéséről írásban értesíteni.

A házasságkötés után az állomány tagjának önéletrajz kiegészítést kell írni. Az önéletrajz-kiegészítést, illetve az információt a személyi anyagba kell helyezni. A változást a szolgálati adatlapon át kell vezetni.

Ha a házasságkötés nem történt meg, a kérelmező a hozzájárulást köteles a parancsnokának visszaadni. A hozzájárulást a keletkező iratokkal együtt irattárba kell helyezni.

165. Az állománynak azt a tagját, aki hozzájárulás nélkül köt házasságot, felelősségre kell vonni. Súlyosabb esetben a Tvr. 5. §. (2) bekezdésének b) pontja alapján szolgálati viszonyát meg kell szüntetni. Aki a házasságkötéshez nem kapta meg a hozzájárulást, de ragaszkodik elhatározásához, a Tvr. 6. §-ának a) pontja alapján kérheti szolgálati viszonyának megszüntetését.

166. A házasságkötésre vonatkozó szabályokat és eljárást az élettársi kapcsolat létesítése esetében is alkalmazni kell.

A SZOLGÁLATI IDŐ MEGÁLLAPÍTÁSA

167. Az igazolt szolgálati idő alapján az állomány tagja jogot szerez: szolgálati időpótlékra, meghatározott mértékű szabadságra, jubileumi jutalomra, nyugellátásra, valamint a nyugdíj- és a leszerelési segíély összegére.

A parancsnokok és a személyzeti ügyintézők fordítsanak nagy gondot a szolgálati idő törvényes rendelkezések szerinti megállapítására és az ennek alapján szerzett jogok biztosítására.

Beszámítás munkaviszony alapján

168. A Tvr. 33. §. (2) bekezdésének a) és d) pontja alapján, a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományára vonatkozó külön jogszabályok mellett, a vonatkozó munkaügyi és társadalombiztosítási jogszabályokat [1975. évi II. tv. és végrehajtási rendelkezései: 17/1975. (VI. 14.) Mt sz. rendelet, 3/1975. (VI. 14.) SZOT sz. szabályzat] is figyelembe véve — korhatárra való tekintet nélkül — be kell számítani a szolgálati időbe a hivatásos állománybavétel napját megelőzően, minden munkaviszonyban töltött időt, függetlenül megszűnésük módjától és a köztük levő időkiesések tartamától.
169. A Tvr. 33. §. (4) bekezdése alapján, a szolgálati időbe be kell számítani a felsőfokú oktatási intézmények nappali tagozatán eltöltött időt, a vonatkozó külön utasítás szerint.
170. A munkajogi és társadalombiztosítási jogszabályok közül — ha egy meghatározott esetre külön-külön is alkalmazhatók — az állomány tagjára kedvezőbbet kell figyelembe venni.
171. A beszámítani kért szolgálati időket a 168. pontban megjelölt jogszabályokban meghatározottak szerint kell igazolni.
172. Azoknak az állományban levőknek, akiknek 18. életévüket megelőzően már volt belügyi szolgálatuk, de azt okmány-nyal igazolni nem tudták, a jelenleg is állományban levők

tanúkénti nyilatkoztatásával a 10/1969. BM sz. utasításban foglaltak alapján a volt szolgálati hely szerint illetékes parancsnokok adják ki az igazolást.

173. A szolgálati idő beszámítását a „Kérdőív a szolgálati idő megállapítására” rendszeresített nyomtatványon kell kérni, illetőleg a beszámított időt rögzíteni.

A szolgálati idő kezdő napjának megállapítása szempontjából a beszámítható időket napokban kell összeadni és az évekre történő átszámításnál 365 napot kell egy évnek tekinteni.

A fennmaradó egy évnél kevesebb időt is teljes évként kell figyelembe venni.

A szolgálati idő kezdetének időpontját úgy kell meghatározni, hogy a beszámítható évek számát le kell vonni abból az évszámból, amely évben a beszámítás történt és az így kapott naptári év január 1. napját kell a szolgálati idő kezdetének tekinteni.

174. A kérdőívet a benyújtott igazolások alapján az illetékes személyzeti ügyintéző tölti ki, a kinevezéshez szükséges személyi anyag előkészítésével egyidőben.
175. A szolgálati idő módosítását az e célra rendszeresített „Kérelem a szolgálati idő módosítására” nyomtatványon kell kérni. E nyomtatványt, a munkaviszonyban töltött idő igazolására szolgáló rész kivételével, a kérelmező tölti ki. Ehhez csatolni kell a módosítás alapját képező okmányokat, igazolásokat. A személyzeti ügyintéző ezek birtokában jelöli meg a szolgálati idő kezdő napját.
176. A szolgálati idő kezdő napját, illetve módosítását állományparancsban kell megállapítani.
177. A szolgálati idő megállapítása módosítása) után, a szolgálati idő kezdő napját a szolgálati adatlapon, a statisztikai nyilvántartó kartonon és az illetmény számfejtő kartonon át kell vezetni. A szolgálati idő kezdő napjának megállapításáról, az állomány tagjának az e célra rendszeresített igazolást ki kell adni.

178. Ha a szolgálati idő módosítása a megállapító szerv téves számítása miatt válik szükségessé és az érintett személy a módosítási kérelmet a hároméves elévülési határidőn belül terjeszti elő, a módosításhoz fűződő jogosultságok az eredeti megállapítás napjától, egyébként pedig a kérelemnek az illetékes vezetőhöz történő felterjesztését követő hónap első napjától járnak.
179. A 016/1972. BM sz. utasítás 1. pontja alapján a tűzoltóság bűvár beosztású tagjainak szolgálati idejét — ha vonatkozó szolgálati feladataikat teljesítették — másfélszeresen kell számítani.
180. A jelenleg állományban levők, 18. életévüket követően — különböző jogszabályok alapján — eddig elismert szolgálati idejét az e fejezetben foglaltak nem érintik.

A szolgálati idő megállapításával kapcsolatos egyéb intézkedések

181. A szolgálati idő kezdetének megállapítása annak a naptári időpontnak a megállapítását jelenti, amelytől a beosztott szolgálati viszonya — a szolgálati időpótlék, a szabadság mértéke, a jubileumi jutalom, a leszerelési segély és a nyugdíjjogosultság szempontjából — folyamatosnak számít.
182. Abban az esetben, ha az állomány tagja a szolgálat idejének megállapításával nem ért egyet, az erről szóló „igazolás” kézhezvételét követő 15 napon belül, a szolgálati út megtartásával panaszt tehet.
183. A Néphadsereg, a BM, az IM, a BV és a Munkásőrség hivatásos állományából közvetlenül a tűzoltóság állományába kerülők szolgálati idejének kezdeteként, az említett szervek által már megállapított szolgálati időt kell elfogadni.
184. A szolgálati idő megállapításának, vagy módosításának alapját képező kérdőívben foglaltakat és a kiadásra kerülő igazolást az illetékes vezető hagyja jóvá.
185. A megállapított szolgálati idő az állományból történő kiválásig folyamatosan szolgálati viszonyban töltött időnek

minősül. Alapul szolgál — a polgári életben való elhelyezkedés esetén — mindazon jogosultságok elnyeréséhez, amelyet a Munka Törvénykönyve a folyamatos szolgálati (munka) viszony fennállásához köt.

XI. FEJEZET

A POLGÁRI ÁLLOMÁNY SZEMÉLYI ÜGYEINEK INTÉZÉSE

186. A polgári állomány ügyeinek intézése során — e Személyzeti Munka Rendjében foglaltak, és a BM Terv és Pénzügyi Csoportfőnökség 7001-123/1974. sz. „A Munka Törvénykönyvének és végrehajtási rendelkezéseinek a Belügyminisztérium polgári alkalmazottaira vonatkozó szabályai” c. kiadványban egységes szerkezetben közölt jogszabályok együttes alkalmazásával — az e fejezetben meghatározott feladatokat kell végezni.

Az állományba vétel

187. Az állományba vétel során a következő feladatokat kell végrehajtani:
- a) orvosi alkalmassági vizsgára utalás,
 - b) a kinevezéshez szükséges okmányok bekérése és ellenőrzése,
 - c) a szükséges információk beszerzése, értékelése,
 - d) a szolgálati adatlap kitöltése,
 - e) a felvételi javaslat elkészítése,
 - f) a kinevezési okmány, valamint az állományparancs elkészítése,
 - g) az eskütételi okmány kitöltése,
 - h) a munkaviszony kezdetének megállapítása.
188. A munkaviszony létesítésére irányuló kérelem benyújtásánál a 7—11. pontokban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.
189. A munkaviszony létesítésének előkészítésénél a 12—15. pontokban foglaltakat kell alkalmazni.

A parancstervezethez csatolni kell — a 15. g) és j) alpon-
tokban felsorolt okmányok kivételével — a kinevezett pol-
gári állománynál a kinevezési okmány két példányát.
Munkába állításkor a kinevezési okmány első példányát a
dolgozónak kell átadni, a második példányát a személyi
anyagba kell helyezni.

190. A munkaviszonyban töltött időt, az érvényben levő mun-
kajogi rendelkezések alapján kell kiszámítani.

A munkaviszony kezdetét — a szabadság és a korpótlék
egységes számítása érdekében — a jogosultság kezdő évé-
nek január 1. napjával parancsban kell megállapítani.

A munkaviszony kezdetéről igazolást kiadni nem lehet.

191. A kinevezett polgári alkalmazott csak polgári állomány-
helyen tölthet be beosztást.

A kinevezett polgári vezetői állomány utánpótlásának ter-
vezését és iskoláztatását a 70. pontban megjelölt tervek-
ben, a hivatásos állományra vonatkozó szabályok szerint
kell szerepeltetni.

192. Minősítést kell készíteni a kinevezett polgári állományú
vezető beosztásúakról, a 85. a) alponthan meghatározott
szabályok szerint.

Jellemzést kell készíteni a kinevezett polgári állomány
tagjairól a kinevezést követő 1 év eltelte után:

— az I. és II. munkaköri csoportba tartozókról,

— a III. és IV. munkaköri csoportba tartozók közül azok-
ról, akik beosztásuknál fogva olyan bizalmas feladatot
látnak el, amely indokolja jellemzésüket. Ennek eldön-
tése a parancsnok feladata.

A jellemzést ki kell egészíteni, ha a polgári alkalmazottat
alacsonyabb, vagy magasabb beosztásba helyezik, illetve
személyi körülményeiben lényeges változás történt.

A munkaviszony megszüntetése

193. A munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos feladatok:
a) a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos intézke-

dések ellenőrzése, a parancs, valamint a felmondási értesítő elkészítése,

b) a titoktartási nyilatkozat vétele.

194. A nyugellátásra jogosultságot szerzett polgári alkalmazottal a felmondási értesítő átadása előtt 1 hónappal, a vezető beosztású polgári alkalmazottal 3 hónappal, meg kell beszélni a nyugdíjaztatás körülményeit.

A felső korhatár elérése előtt, a polgári alkalmazottat az Országos Orvosszakértői Intézet (a továbbiakban: OOSZI) döntése alapján lehet nyugdíjazni. Az OOSZI elé rendelés az illetékes BM (a fővárosban: a tűzoltó) orvos feladata.

XII. FEJEZET

A SZEMÉLYZETI- ÉS KÁDERNYILVÁNTARTÁS

195. A személyzeti- és kádernyilvántartás célja, hogy a hivatásos és kinevezett polgári állományra vonatkozó adatok nyilvántartásával, értékelésével és az erre épülő adatszolgáltatással:

- a) elősegítse a szolgálati feladatok szervezését és végrehajtását,
- b) segítse a létszámgazdálkodás, a káderképzés és a továbbképzés folyamatosságát, tervszerűségét,
- c) biztosítva a parancsnokok, a párt- és társadalmi szervezetek vezetői és a személyzeti munkát végzők részére a káder- és személyzeti munka értékeléséhez, elemzéséhez és tervezéséhez, a személyi döntések kialakításához szükséges adatokat.

196. A nyilvántartás vezetésére és az adatszolgáltatásra kötelezett tűzoltóparancsnokságok feladatai:

- nyilvántartják az állomány tagjainak személyi anyagaikat, gondoskodnak azok kezeléséről, biztonságos tárolásáról,
- folyamatosan vezetik az állomány tagjainak személyi anyagaiban, kartonnyilvántartásain, a személyi és szolgálati körülményeikben bekövetkezett változásokat,

- gondoskodnak a személyi állományra vonatkozó parancsok nyilvántartásáról, és kivonatainak az illetékes szervekhez történő továbbításáról,
- az illetékes vezetők részére — szükség esetén — információt adnak nyilvántartási anyagaik alapján saját állományuk létszámáról, összetételéről, változásáról,
- az állományból elbocsátottak részére szolgálati idő igazolást adnak ki,
- a személyi állomány tagjai és más személyek részére adományozott kitüntetések okmányait elkészítik,
- vezetik az állományparancs-nyilvántartást,
- a változás jelentéseket az illetékes parancsnokságokhoz továbbítják,
- a fővárosi, megyei parancsnokságok végzik a szolgálati és nyugdíjas igazolványok kiadásával kapcsolatos nyilvántartási feladatokat,
- az üzemi tűzoltó-őrsparancsnokságok az állomány tagjainak fontosabb személyi és szolgálati jellegű adatairól nyilvántartó könyvet vezetnek, a változásokról a felettes parancsnokságokat értesítik.

A személyi anyag nyilvántartás

197. A személyi anyag nyilvántartás kiterjed a hivatásos állomány, valamint a kinevezett polgári alkalmazottak (a továbbiakban: állomány) tagjaira, illetve az elbocsátottak, nyugállományba helyezettek és elhalálozás folytán állományból töröltek anyagának nyilvántartására.

Az állomány tagjainak személyi anyagát — az üzemi őrsparancsnokság kivételével — a szolgálati helyük szerinti parancsnokság köteles kezelni, őrizni.

Az üzemi őrsparancsnokság állományának személyi anyagát a felettes parancsnokságon kell kezelni, őrizni.

A parancsnokok és helyettesek személyi anyagát az illetékes tanács vb kezeli és őrzi.

A parancsnokok minősítésének, szolgálati adatlapjainak, valamint a — 205. pontban meghatározott — személyi kártonainak másolatát meg kell küldeni a felettes parancsnokságnak.

198. A személyi anyag: az állomány tagjainak kinevezésekor, a folyamatosan és a szolgálati viszony megszüntetésekor, illetve azt követően keletkezett iratokból, okmányokból áll. Az állomány tagjainak személyi anyagait az e célra rendszerezített és sorszámmal ellátott személyi anyaggyűjtőben (a továbbiakban: anyaggyűjtő) kell elhelyezni:

a) az állományba kinevezéskor:

- a kinevezési javaslatot,
- a szolgálati adatlapot,
- az önéletrajzot,
- az eskütételi jegyzőkönyvet,
- az információkat,
- a környezettanulmányt (szükség szerint),
- az erkölcsi bizonyítványt,
- az 5×5 cm nagyságú fényképet,
- a tartalomjegyzéket,

b) a folyamatosan keletkezett okmányokból:

- a minősítéseket, jellemzéseket,
- a fegyelmi határozatokat, (fenyítés törlése esetén a legközelebbi minősítésig),
- a szolgálati idő megállapításával, illetve módosításával kapcsolatos kérdőívet,
- a kedvezményes szolgálati idő elismerésével kapcsolatos okmányokat,
- a szolgálati beosztással összefüggő jelentéseket, javaslatokat, OOSZI szakvéleményeket, illetve a BM FÜV bizottsági határozatokat, sérülési jegyzőkönyveket,
- az utolsó jóváhagyott áthelyezési javaslatot,
- a kinevezési, visszatartási javaslatokat,

c) a felsorolt anyagokon túl a személy megítélése szempontjából egyéb fontos iratokat, okmányokat — a személyzeti ügyintéző javaslatára — a parancsnok aláírásával vagy láttamozásával lehet az anyaggyűjtőben elhelyezni,

d) az állományból elbocsátottak, nyugállományba helyezettek, elhalálozottak személyi anyagát fogyatékn nyilvántartásba kell helyezni. A fogyatékn anyaggyűjtő az a), b), c) alpontokban foglaltakon kívül tartalmazza még:

- az elbocsátási javaslatot (kérelemre történő elbocsátáskor a kérelmet),
- egészségi okok miatti elbocsátáskor, nyugállományba helyezéskor az OOSZI, illetve a BM FÜV bizottsági határozatokat,
- fegyelmi fenytésként történt elbocsátáskor az eljárásról készült összefoglaló jelentést, vagy határozatot,
- a titoktartási nyilatkozatot,
- a megkeresésekre és beadványokra adott válaszok másolatait.

A fogyatékn anyagot az állományban levők anyagától elválasztva kell kezelni.

199. Az anyaggyűjtőkben elhelyezett tartalomjegyzéken fel kell tüntetni:

az anyag tárgyát, oldalszámát, készítőjének nevét, és az elhelyezés időpontját. Az anyaggyűjtőkbe csak keltezéssel, aláírással ellátott és ellenőrzött, illetve jóváhagyott iratokat, okmányokat, ismertetett minősítéseket szabad elhelyezni. Az irat elhelyezéseket, kiemeléseket, a tartalomjegyzéken vezetni kell. Bejegyzéseket, anyagkiemeléseket csak a kezeléssel megbízott személy végezhet. Az egyes személyi okmányok végleges kiemelése esetén (a megjegyzés rovatban) meg kell jelölni az engedélyező nevét, vagy az intézkedést elrendelő parancs számát és a kiemelés időpontját.

200. Az állományban levők és a fogyatékn nyilvántartásba kerültek anyaggyűjtőiben a nyilvántartási anyagokat az alábbi sorrendben kell elhelyezni:

- fénykép,
- erkölcsi bizonyítvány,
- információk, illetve környezettanulmány,

- önéletrajz (önéletrajz-kiegészítő),
- eskütételi jegyzőkönyv,
- szolgálati adatlap,
- fegyelmi összefoglaló, illetve határozat,
- kinevezésre készült javaslat,
- jellemzés,
- minősítések,
- OOSZI, BM FÜV bizottsági határozatok,
- egyéb lerakásra kerülő iratok,
- tartalomjegyzék.

201. A 198. pontban felsorolt okmányokat, iratokat az illetékes nyilvántartók a parancs megjelenésétől számított 14 napon belül vegyék nyilvántartásba az e célra rendszeresített növedék-fogyatékn nyilvántartó könyvben.

A nyilvántartó könyvbe az anyagok keletkezésének sorrendjében kell feljegyezni:

az állomány tagjának nevét, születési évét, anyja nevét, áthelyezés, elbocsátás, nyugállományba helyezés, stb. esetén a megjegyzés rovatba az anyag továbbításának helyét, okát és dátumát.

202. Az állományba újból kinevezett személy fogyatéknanyagából a 198. pont a), b) és c) alpontjában megjelölt iratokat az új anyaggyűjtőbe át kell venni. Ezt az anyagot a parancsnok jóváhagyása alapján, egyéb iratokkal ki lehet egészíteni. A fogyatéknanyag tartalomjegyzékén át kell vezetni a kiemeléseket. A megmaradt fogyatéknanyagot iratárba kell helyezni.

A vezetői kinevezés, testületek közötti átminősítés, áthelyezés esetén az állomány tagjainak személyi anyagát — indokolt esetben, az átadó parancsnok döntése alapján, azok kivonatát —, továbbá személyi kartonját, az állományparancs megjelenését követő 8 napon belül az új szolgálati hely, vagy a hatáskörileg illetékes szerv nyilvántartójának kell megküldeni.

203. Az állományban és a fogyatékbán levők személyi anyagát kiadni, azokba betekinteni az illetékes közvetlen parancsnokon, a személyi ügyintézőn, az ellenőrzést végző vezetőkön és beosztottakon kívül csak a parancsnok engedélye alapján lehet.

A személyi anyag 8 nap időtartamra adható ki.

Anyagkiadásra az anyagkiadó kartont kell felhasználni. Az állományban levők, illetve elbocsátottak anyagát más minisztériumnak, szervnek megküldeni nem szabad, információk a 248. pont rendelkezései szerint adhatók ki.

A személyi karton nyilvántartás

204. A parancsnokságokon — a személyi anyagok alapján — kartonnyilvántartást kell vezetni.
205. Az állománybavételkor személyi (statisztikai) kartont kell kitölteni az állomány tagjáról. A kartonok adatai biztosítják a gyors információadást, valamint a helyi adatszolgáltatást.
206. A személyi karton kitöltéséért és továbbításáért a személyzeti ügyintéző a felelős.

A személyi állományra vonatkozó parancsok nyilvántartása

207. Az állomány tagjaira vonatkozó intézkedések elrendelése állományparancsban történik.

Az állományparancsban rögzített rendelkezéseknek meghatározó szerepük van a szolgálati hely, beosztás, rendfokozat, továbbá az anyagi és pénzügyi ellátottság tekintetében. Ezért a személyi állományra vonatkozó parancsokat (a továbbiakban: állományparancs) alapokmányként kell kezelni.

208. Az állományparancsot az e célra rendszeresített könyvben kell nyilvántartani, amelyben fel kell tüntetni az állományparancs számát, kiadásának keltét, az állomány érintett tagjának nevét, rendfokozatát és a parancs tárgyát. Külön kell nyilvántartani:

- a miniszteri,
- a miniszterhelyettesi,

- az országos parancsnoki,
- „vegyes parancs” elnevezéssel az egyéb állományparancsokat.

209. A jóváhagyott állományparancs eredeti példánya az aláíró parancsnoknál marad, a magasabb hatáskörben kiadott parancsból a parancssal érintett személy szolgálati helye szerint illetékes parancsnokságnak hitelesített kivonatot kell küldeni. Az intézkedés jellegétől függően a parancskivonat egy-egy példányát meg kell küldeni az illetékes pénzügyi és anyagi szerveknek is. Az állományparancsok nyilvántartását végző személyek — a parancs hatályát is figyelembe véve — a parancskivonatokat kötelesek haladéktalanul továbbítani az illetékes vezetőnek. Parancskivonatot az állomány érintett tagjának küldeni nem szabad.

- a) a belügyminiszter, a belügyminiszter-helyettes és az országos parancsnok által kiadott parancsok rendelkezéseit helyi állományparancsban megjelentetni nem kell. Ha saját hatáskörben további állományparancs kiadására van szükség, azokat az eredeti parancsra való hivatkozással saját számon kell elrendelni és vegyes parancsként kezelni.

A magasabb szintű parancskivonatok szükség szerint lemásolhatók és az illetékes parancsnokokhoz továbbküldhetők. A kivonat hátlapján fel kell tüntetni, hogy a parancskivonat másolata hány példányban készült és azt kik kapják.

210. Az állományra vonatkozó eredeti parancsok — évenkénti sorszámozással történő — nyilvántartásba vétele, az ezzel megbízott személy feladata.

Az állomány hivatásos tagjaira és a kinevezett polgári alkalmazottakra vonatkozó állományparancsokat külön-külön kell nyilvántartani és tárolni.

A katonai nyilvántartás

211. A katonai nyilvántartással kapcsolatos feladatokat a fővárosi, megyei parancsnokságok kötelesek ellátni, a kinevezésre jogosult parancsnokok értesítése alapján.

A hadkötelesek hivatásos állományba történő kinevezéséről a személyzeti ügyintézők — a 26. pontban foglaltak szerint — az állományparancs alapján értesítik az állandó lakóhely szerint illetékes kiegészítő parancsnokságot.

Az értesítésben közölni kell az állomány tagjának nevét, születési évét, helyét, anyja nevét, állandó lakhelyét, a kinevezésről szóló parancs számát és a kinevezés hatályát.

A Néphadsereg tartalékos tiszthelyetteseinek sorállományú tagjainak tűzoltó tisztté, tiszthelyettessé történő kinevezésekor — 18—50 éves életkor között — a katonai nyilvántartási anyagait meg kell kérni.

Az anyag megérkezése után ki kell tölteni a katonai keresőlapot. A katonai keresőlap hátlapján fel kell tüntetni a tartalékos katonai rendfokozatot, tartalékos tisztek esetében a katonai igazolvány számát is.

A Néphadsereg tartalékos tisztjeinek kinevezésekor be kell vonni a katonai igazolványt és az irattározásra kerülő okmánygyűjtőbe való elhelyezés végett meg kell küldeni a kiegészítő parancsnokságnak.

212. Az állományból elbocsátott, vagy nyugállományba helyezett hadkötelesekről, a katonai nyilvántartási anyagot a kiegészítő parancsnokságnak meg kell küldeni.

- a) tisztek esetében az elbocsátásra vonatkozó állományparancs kivonatát (beosztási helyként a szolgálati hely szerinti parancsnokság megnevezése írható be), a szolgálati adatlap másolatot, a katonai nyilvántartási anyagot (ha nincs, a keresőlapot), egyben az állandó lakóhelyet is közölni kell. Ez az intézkedés — ha kizáró ok nem áll fenn — a tűzoltóságnál elért rendfokozat elismertetését is jelenti.
- b) ha a tiszthelyettesek elért rendfokozata magasabb a Néphadseregben elért rendfokozatnál, a személyi anyag alapján ki kell állítani a katonai nyilvántartási lapot, ennek megküldése egyben javaslatot is jelent az elért rendfokozat elismertetésére, egyéb vonatkozásban az előző bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.
- c) az egészségi állapot miatti elbocsátáskor, nyugdíjazáskor, illetve rokkantsági nyugállományba helyezéséskor a

kiegészítő parancsnokságot tájékoztatni kell — az orvosi szakvélemény alapján — a betegség okáról és mértékéről,

- d) elhalálozás esetén, a katonai nyilvántartási anyagot vissza kell küldeni a kiegészítő parancsnokságnak.

213. A katonai nyilvántartás feladatait a 05/1963. HM—BM közös parancs, valamint a HM Szervezési és Mozdósítási Csoportfőnökének és a BM Személyügyi Főosztály vezetőjének 3/1963. sz. közös utasítása szabályozza.

A szolgálati és a nyugdíjas igazolvány nyilvántartása

214. A hivatásos állomány tagjait és a kinevezett polgári alkalmazottakat a kinevezésre, illetve a munkaviszony létesítésére vonatkozó állományparancs alapján szolgálati, a nyugállományba helyezéskor nyugdíjas igazolvánnyal kell ellátni.
215. A szolgálati igazolvány a hivatásos és kinevezett polgári állomány tagjait feljogosítja:
- a) szolgálati (munka) viszonyának igazolására,
 - b) szolgálati intézkedésekre,
 - c) a BM egészségügyi intézetek szolgáltatásainak igénybevételére,
 - d) a BM kulturális intézményeinek látogatására.
- A nyugdíjas igazolvány a c) és d) alpontokban foglaltakra jogosít.
216. Az igazolványok szigorú elszámolási rend alá tartozó okmányok. A nyilvántartásukra felfektetett könyvet — a változások azonnali átvezetésével — állandóan naprakész állapotban kell tartani.
- a) A nyilvántartó könyvben vezetni kell:
- az igazolvány név szerinti kiadását.
 - az átvétel elismeréséről szóló aláírást, vagy a megküldéséről szóló ügyirat számának bejegyzését,
 - a bevonás és a selejtezés végrehajtását.

b) Egymástól elkülönítve kell nyilvántartani:

- a hivatásos állomány,
- a kinevezett polgári alkalmazottak,
- valamint a nyugdíjasok igazolványait.

217. Az igazolvány változások folyamatos vezetésére, az igazolvány nyilvántartó lapot kell felhasználni.

218. Az igazolványokat vegytintával kell kitölteni. A nevet és a rendfokozatot jól olvashatóan, nyomtatott betűvel, a testületi hovatartozást rövidített jelzéssel (tü) kell az igazolványba beírni.

a) a kinevezett polgári alkalmazottak esetében a szakmai cím rövidítését (az I. ügyviteli csoportba tartozóknál a tényleges beosztást: előadó, stb.) kell az igazolványba beírni.

b) a fénykép felerősítéséhez fémcsillagot és ragasztót, a hitelesség igazolásához szárazbélyegzőt kell használni. Az igazolványt aláírással, vagy névbélyegzővel kell ellátni.

219. A főváros és a megyék közötti áthelyezés, testületek közötti átminősítés, névváltozás, rendfokozatváltozás esetén, az igazolványt két héten belül be kell vonni, illetve ki kell cserélni.

Az igazolvány nyilvántartására szolgáló lapot, a parancs alapján eszközölt változás bejegyzése után, a bevonandó igazolvány megérkezéseiig — legfeljebb 14 nap időtartamig — külön kell kezelni.

Amennyiben 14 napon belül az igazolványt csere céljából nem küldik meg, intézkedni kell bevonására, illetve az új igazolvány kiadására.

A főváros és a megyék közötti áthelyezés, testületek közötti átminősítés esetén az igazolványok bevonása, az újak kiadása, az új szolgálati hely személyzeti ügyintézőjének a feladata.

220. Elbocsátáskor az igazolványt haladéktalanul be kell vonni. A bevont igazolványt 8 napon belül meg kell küldeni a kiadó fővárosi, megyei parancsnokságnak.

Nyugállományba helyezéskor ezt a feladatot a nyugállományba helyezés, illetve nyugdíjazás hatályának időpontja után két hónapon belül kell végrehajtani.

221. A kinevezés, munkaviszony létesítése, elbocsátás, nyugállományba helyezés, nyugdíjazás esetén a szolgálati igazolvány kiadásakor vagy bevonásakor, a személyzeti ügyintéző köteles a személyi igazolvány „munkahely” című rovatát a személyi igazolványról szóló rendelkezések alapján kitölteni.
222. A szolgálati viszony megszüntetésének a személyi igazolványba történő bevezetés nélkül, a hivatásos állomány tagjai részére szolgálati idő igazolás nem adható ki.
223. Nyugállományba helyezéskor, illetve nyugdíjazáskor a hivatásos állományúak részére piros borítású, a polgári állományúak részére kék borítású nyugdíjas igazolványt kell kiadni.
 - a) ha az állomány rokkantság miatt nyugállományba helyezett tagját rokkantságának megszűnése miatt az állományba visszaveszik, a nyugdíjas igazolvány bevonásáról a visszavételt elrendelő állományparancs alapján, a szolgálati igazolvány kiadására illetékes fővárosi, megyei parancsnokság gondoskodik.
 - b) az állomány nyugdíjfolyósítás nélkül nyugállományba helyezett tagja részére, a nyugdíjfolyósítás megkezdésekor kell a nyugdíjas igazolványt kiadni. Az igazolvány utólagos kiadására, illetve bevonására, a BM I/I. Csoportfőnökség Illetmény- és Nyugellátási Osztály értesítése alapján kell intézkedni.
 - c) ha a hivatásos állomány tagjától nyugállományba helyezéskor, vagy a nyugállományba helyezés után a Tvr. 47. §. (1) bekezdésében meghatározott jogokat megvonták, részére kék borítású igazolványt kell kiadni, illetve a korábbi igazolványt kék borításúra kell kicserélni.

A nyugállományba helyezett személy igazolványát az illetékes fővárosi, megyei parancsnokság cseréli ki, a hozzá megküldött (bírószági, fegyelmi) határozat alapján.

224. Az igazolványt az illetékes fővárosi, megyei parancsnokság személyzeti ügyintézője készíti el, és a kiadásra jogosult parancsnok aláírása után adja át.
225. Az igazolványok kiadása, illetve érvényesítése során, a fővárosi, megyei parancsnokságok személyzeti ügyintézői kötelesek, az illetékességi területükön működő alsóbbszintű parancsnokságok által készített névsorokat, az igazolvány nyilvántartására szolgáló lapokkal egyeztetni. A lejárt szelvényeket 10 napon belül, az illetékes fővárosi, megyei parancsnokságnak ellenőrzés, illetve megsemmisítés céljából meg kell küldeni.
226. Ha a szolgálati igazolvány megrongálódott vagy elveszett, azt az igazolvány tulajdonosa közvetlen parancsnokának azonnal köteles jelenteni.
- A megrongálódott igazolvány kicseréléséről az igazolványt kiállító szerv gondoskodik a parancsnok értesítése alapján. Ha az igazolvány elveszett, értesítést kell küldeni az igazolványt kiállító parancsnokságnak.
- Az értesítésben szerepeltetni kell, hogy az elvesztés körülményeinek kivizsgálására intézkedés történt. A szolgálati igazolvány elvesztésével kapcsolatos felelősség megállapítása a parancsnok feladata.
227. A szolgálati igazolványba változásokat, bejegyzéseket — a parancsnok értesítése alapján — csak az igazolványt kiállító parancsnokság tehet.
- A bevont igazolványokat érvényteleníteni kell. Az igazolványok érvénytelenítését a betétlapok vegytintával való átlós áthúzásával, illetve „selejtezve” szövegű bélyegző használatával kell végrehajtani.
- A bélyegző használata az igazolványnak a nyilvántartókönyvből történő kivezetésekor is kötelező.

A változásjelentés

228. A parancsnokokra és helyettesekre vonatkozó nyilvántartási anyagok információkész-állapotban tartása és felhasználhatósága érdekében a — „Változásjelentés” nyomtat-

vány felhasználásával — a személyi és családi körülményekben beállott változásokat, és az elismeréseket a felettes parancsnokságnak haladéktalanul jelenteni kell.

A változásjelentés tartalmazza a szolgálati adatokban bekövetkezett mindazon változásokat, amelyek állományparancsban nem jelennek meg.

A kitüntetésekkel kapcsolatos intézkedések

229. Elveszett, megrongálódott, illetve tévesen kiadott kitüntetés, vagy azzal kapcsolatos okmány pótlását, cseréjét a kérelmező, a parancsnoka által láttamozott szolgálati jegyen kérheti.
230. Ha az állomány tagját az adományozott kitüntetés viselési jogától megfosztották, az állományparancs kiadására jogosult parancsnoknak gondoskodni kell a kitüntetés bevonásáról. A bevont kitüntetést szolgálati úton kell visszaküldeni annak a szervnek, amely azt adományozta. A kitüntetés bevonásának tényét, okát, valamint az intézkedést tartalmazó okmány keltét és számát a személyi nyilvántartás anyagain át kell vezetni.

A szolgálati idő igazolásának szabályai

231. Az állományból elbocsátottak részére a tűzoltói szolgálatban eltöltött, illetve a jogszabályok szerint beszámított szolgálati idejükről — nyilvántartási anyagaik alapján — igazolást kell kiadni.
232. A parancsnok az állományból elbocsátottak részére a munkakönyvi bejegyzés helyett
- az elbocsátáskor,
 - a korábban elbocsátottak, illetve azok családtagjai vagy meghatalmazottai kérésére,
 - továbbá a társadalombiztosítási igazgatóságok és más szervek megkeresése alapján
- a szabadság, jubileumi jutalom megállapítása, korpótlékra való jogosultság és a nyugdíjigény elbírálása céljából igazolást köteles kiadni.

233. Nyilvántartási anyagok hiányában az igazolás kiadásához fel kell használni a 236. pontban megjelölt utasítással rendszerezett kérdőívet, valamint az abban felsoroltak szerint beszerzett okmányokat, iratokat, nyilatkozatokat és ezek alapján kell intézkedni az igazolások kiadására.
234. A külföldön élő volt belügyi (tűzoltó) beosztottak szolgálati idő igazolási kérelmét a rendelkezésre álló adatokkal együtt — szolgálati úton — a BM Nyilvántartó Osztálynak kell megküldeni.
235. A kiadott igazolás tartalmazza:
- a) az elbocsátott személyi adatait (név, születési év, anyja neve),
 - b) a tűzoltóságnál eltöltött szolgálati idejét és az elismert munkaviszonyát,
 - c) a szolgálati viszony megszüntetésének időpontját és okát a hivatkozott jogszabály megjelölésével, az erről rendelkező parancs szövege alapján.
236. A volt belügyi beosztottak szolgálati ideje igazolásának részletes szabályait a 10/1969. BM sz. utasítás tartalmazza (1970. évi 1. sz. BM Közlöny).

Vegyes rendelkezések

237. Nyilvántartó könyvet csak hitelesítve szabad használatba venni. A hitelesítést a szerv bélyegzőjének lenyomatával, a parancsnok aláírásával kell végezni.
238. Az állományba kinevezés során, vagy a későbbiekben keletkezett olyan személyzeti jellegű anyagokat, amelyek a személyi anyag kivonatának tekinthetők, vagy tájékoztató jellegűek, felhasználás után irattárba kell helyezni.
239. A személyzeti iratokkal kapcsolatos egyéb ügykezelési feladatokat a Tűzoltóság Ügykezelési Szabályzatának rendelkezései szerint kell végrehajtani azzal az eltéréssel, hogy a személyi anyaggyűjtő az érintett személy születésétől számított 100 év eltelte után selejtezhető.

240. A személyi anyagokat, az állományra vonatkozó parancsok eredeti példányait, a személyi kartonokat és a szolgálati igazolvánnyal kapcsolatos okmányokat fémlemez szekrényben, az egyéb nyilvántartási anyagokat biztonsági zárral ellátott szekrényben kell tárolni.

XIII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

241. A parancsnokok kötelesek beszerezni az MSZMP, a KISZ és a szakszervezet illetékes szerveinek, vezetőinek állásfoglalását, véleményét a hatáskörükbe, illetve véleményezési jogkörükbe tartozók következő személyi ügyeinek döntésre való előkészítése során:

- kinevezés, előléptetés, felmentés,
 - minősítés,
 - kormánykitüntetésre irányuló javaslat,
 - magasabb szintű politikai és állami iskolára küldés,
 - félévénél hosszabb időtartamú külföldi tanulmányútra küldés,
 - fegyelmi eljárás kezdeményezése
- esetében és azt döntéseiknél figyelembe venni.

A Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetés tulajdonosainak nyugállományba helyezése csak az illetékes pártbizottsággal egyetértésben történhet.

242. A személyügyi javaslatokat minden esetben a parancsnok készíti. E Személyzeti Munka Rendjében szabályozott rendelkezésekkel kapcsolatban keletkezett minden előterjesztést, javaslatot, jelentést, kérelmet és szolgálati jegyet a szolgálati út megtartásával kell az illetékes vezetőnek felterjeszteni, illetve megküldeni.
243. A személyi állomány tagjainak illetmény változásával járó parancsok hatályának egységesítése érdekében:

- a) a Nemzetközi Nőnap, hazánk felszabadulásának, a Fegyveres Erők Napja, illetve a Nagy Októberi Szocialista

Forradalom alkalmából történő elismeréseket március 1., április 1., október 1., illetve november 1-i hatállyal,

- b) a véglegesítést, a soros és soron kívüli előléptetést, a pótdíjak folyósítását, a megbízásokat és az illetmény besorolásokat lehetőleg az esedékes, vagy azt követő hónap első napjának hatályával,
- c) ha a személyi állomány tagjainak a jogszabályokban biztosított jogait, a szolgálat érdekeit nem sérti, a lehetőségekhez képest a kinevezést, beosztásváltozást, valamint az illetményt érintő egyéb intézkedéseket elrendelő parancsokat a hó első napjának hatályával,
- d) a nyugállományba helyezést és elbocsátást elrendelő parancsokat — a Tvr. 5. §. (2) bek. c) és d) pont szerinti esetek kivételével — a hó utolsó napjának hatályával kell megjelentetni.

244. Az állománynak azt a tagját, aki betegszabadságon, vagy gyermekgondozási segély igénybevétele miatt illetmény nélküli szabadságon van, alacsonyabb beosztásba helyezni, áthelyezni csak kérelmére, vagy fegyelmi fenytésül lehet.

245. A személyi állományra vonatkozó parancsokat — a parancsnok és helyettese esetében a tanács vb határozatára való hivatkozással — a hatálybalépés napján — akadály esetén annak megszűnése után — haladéktalanul végre kell hajtani.

Ha a parancs hatálya nincs feltüntetve, akkor a kiadás kelte kell a hatálybalépés napjának tekinteni.

246. Az állományból elbocsátottat ismételten állományba kinevezni csak a kinevezésre vonatkozó szabályok szerint, egyéni elbírálás alapján lehet.

Rokkantsági nyugellátás megszüntetése esetén a kinevezésre jogosult parancsnok, az orvosi vizsgálat lefolytatása után az egészségi alkalmasság követelményeitől, egyéni elbírálás alapján kivételesen eltekinthet. Ha a volt rokkantsági nyugdíjasnak az állományba vétele után, egészségi állapotában javulás nem következik be, a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idő megszerzését követően nyugállományba helyezésről kell gondoskodni.

247. Az állomány tagjait érintő szolgálati intézkedéseknél — ahol az intézkedés alapja az iskolai végzettség — a tűzoltóság hivatásos állományú tagjaira vonatkozó képesítési, szakmai feltételeket (munkaköri nomenklaturát) kell figyelembe venni.

A szakmai gyakorlatnak a 101. pont alapján történő elismerése esetében, a képzettséget az előbbieken meghatározott végzettségi szintek alapján kell megítélni.

248. Az állományból elbocsátottakról más minisztériumok, szervek részére írásbeli információt, az utolsó beosztási hely szerint illetékes parancsnok adhat, a minősítés és az elbocsátási javaslat alapján.

Az 1952. január 1. előtt történt fegyelmi elbocsátás hátrányos következményei alóli mentesítés a lakhely szerinti Társadalombiztosítási Bizottság hatáskörébe tartozik.

249. Az állományra vonatkozó parancsmintákat, készítésük és kiadásuknak rendjét, valamint a kinevezéshez előírt ellenőrzések rendjét, továbbá az egyéb személyügyi nyomtatványok mintáit a BM Tűzoltóság országos parancsnoka által később kiadásra kerülő melléklet tartalmazza.

250. A 06/1975. (III. 17.) BM sz. paranccsal hatályukat vesztesítik:

- a 03/1972. BM sz. paranccsal kiadott Személyzeti Munka Rendje,
- a polgári állomány személyi ügyei intézésének szabályozására kiadott 2/1973. BM sz. utasítás, és a végrehajtása tárgyában kiadott BM-h utasítás,
- a 10/1972. BM-h sz. utasítással kiadott Személyzeti Nyilvántartás Rendje,
- a BM személyi állománya adatainak gépesítésére kiadott 012/1973. BM-h sz. utasítás, valamint
- a 06/1975. BM sz. paranccsal kiadott Személyzeti Munka Rendjével ellentétes rendelkezések.

TARTALOMJEGYZÉK

A 24/1975. (XII. 22.) BM SZ. UTASÍTÁS „AZ ÁLLAMI TÜZOLTÓSÁG TERÜLETI SZERVEI SZEMÉLYZETI MUNKÁJÁNAK RENDJE”-RŐL	1
---	---

AZ ÁLLAMI TÜZOLTÓSÁG TERÜLETI SZERVEI SZEMÉLYZETI MUNKA RENDJE	3
---	---

I. FEJEZET

A SZOLGÁLATI VISZONY KELETKEZÉSE

A hivatásos állományba kinevezés feltételei	3
Az állományba kinevezést kizáró okok	4
Az állományba kinevezés iránti kérelem benyújtása és előzetes el- bírálása	5
Az állományba történő kinevezés előkészítése és végrehajtása	6
A véglegesítés	10

II. FEJEZET

A SZOLGÁLATI VISZONY MEGSZÜNTETÉSE

A szolgálati viszony megszüntetésének egyéb okai	11
A szolgálati viszony megszüntetésének általános szabályai	18
Az illetékes vezető feladata a szolgálati viszony megszüntetése során	20
Az állományból leszerelt polgári életbe történő elhelyezkedése	20
A BM FÜV Bizottság elé rendelés szabályai	21

III. FEJEZET

AZ ÁLLOMÁNY UTÁNPÓTLÁSA ÉS KÉPZÉSE

A parancsnoki állomány utánpótlása	22
Az állomány belső utánpótlása	23
Az állomány külső utánpótlása	24
A külső utánpótlás szervezése	25
Az utánpótlás tervezése	26
A képzés tervezése	27

IV. FEJEZET

AZ ÁLLOMÁNY TAGJAINAK MINŐSÍTÉSE	30
--	----

V. FEJEZET

AZ ELŐLÉPTETÉS

A soros előléptetés feltételei	35
Eljárás soros előléptetésnél	36
A soron kívüli előléptetés feltételei	37
Eljárás soron kívüli előléptetésnél	38
Az előléptetést kizáró okok	39

VI. FEJEZET

A KITÜNTETÉS ADOMÁNYOZÁSA	40
Külföldi kitüntetések viselésének engedélyezése	44
A kitüntetés adományozásának és visszavonásának közös szabályai	44

VII. FEJEZET

A DICSÉRET ÉS JUTALMAZÁS

A jutalmazás rendje	46
---------------------------	----

VIII. FEJEZET

VÁLTOZÁSOK A BEOSZTÁSBAN	47
A magasabb beosztásba kinevezés	48
A megbízás és helyettesítés	49
Alacsonyabb beosztásba helyezés	49
Az áthelyezés	51
Az átminősítés	51
A vezénylés	52
Eljárás áthelyezés, átminősítés és vezénylés esetén	52

IX. FEJEZET

A HÁZASSÁGKÖTÉS	53
-----------------------	----

X. FEJEZET

A SZOLGÁLATI IDŐ MEGÁLLAPÍTÁSA

Beszámítás munkaviszony alapján	55
A szolgálati idő megállapításával kapcsolatos egyéb intézkedések ..	57

XI. FEJEZET

A POLGÁRI ÁLLOMÁNY SZEMÉLYI ÜGYEINEK INTÉZÉSE

Az állományba vétel	58
A munkaviszony megszüntetése	59

XII. FEJEZET

A SZEMÉLYZETI- ÉS KADERNYILVÁNTARTÁS

A személyzeti anyag nyilvántartás	61
A személyi karton nyilvántartás	65
A személyi állományra vonatkozó parancsok nyilvántartása	66
A szolgálati és a nyugdíjas igazolvány nyilvántartása	68
A változásjelentés	71
A kiténtetésekkel kapcsolatos intézkedések	72
A szolgálati idő igazolásának szabályai	72
Vegyes rendelkezések	73

XIII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

74